AVONTUREN VAN TOM POES

DOOR

MARTEN TOONDER

MV 10	253 - 280	De zieke hertog

AVONTUREN VAN TOM POES

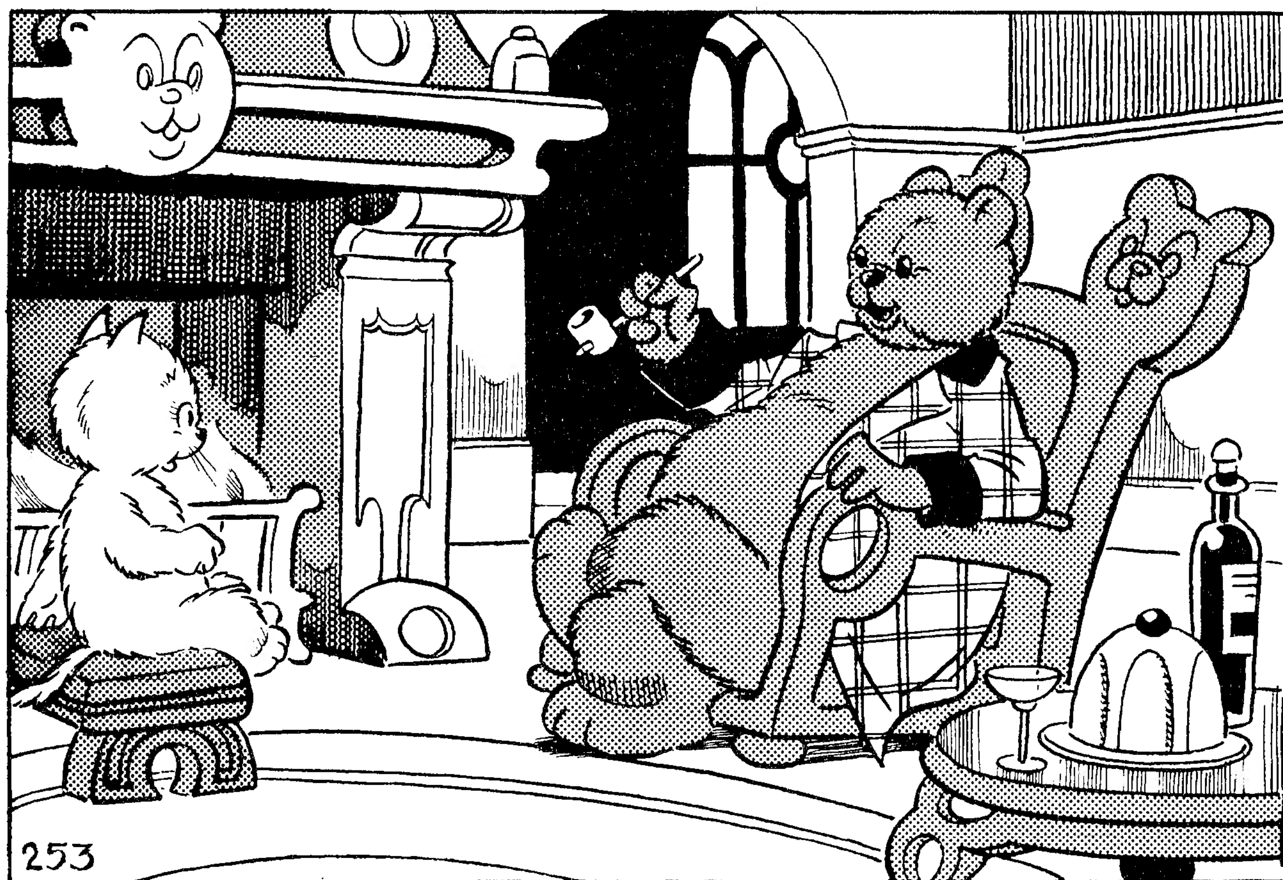
DOOR

MARTEN TOONDER

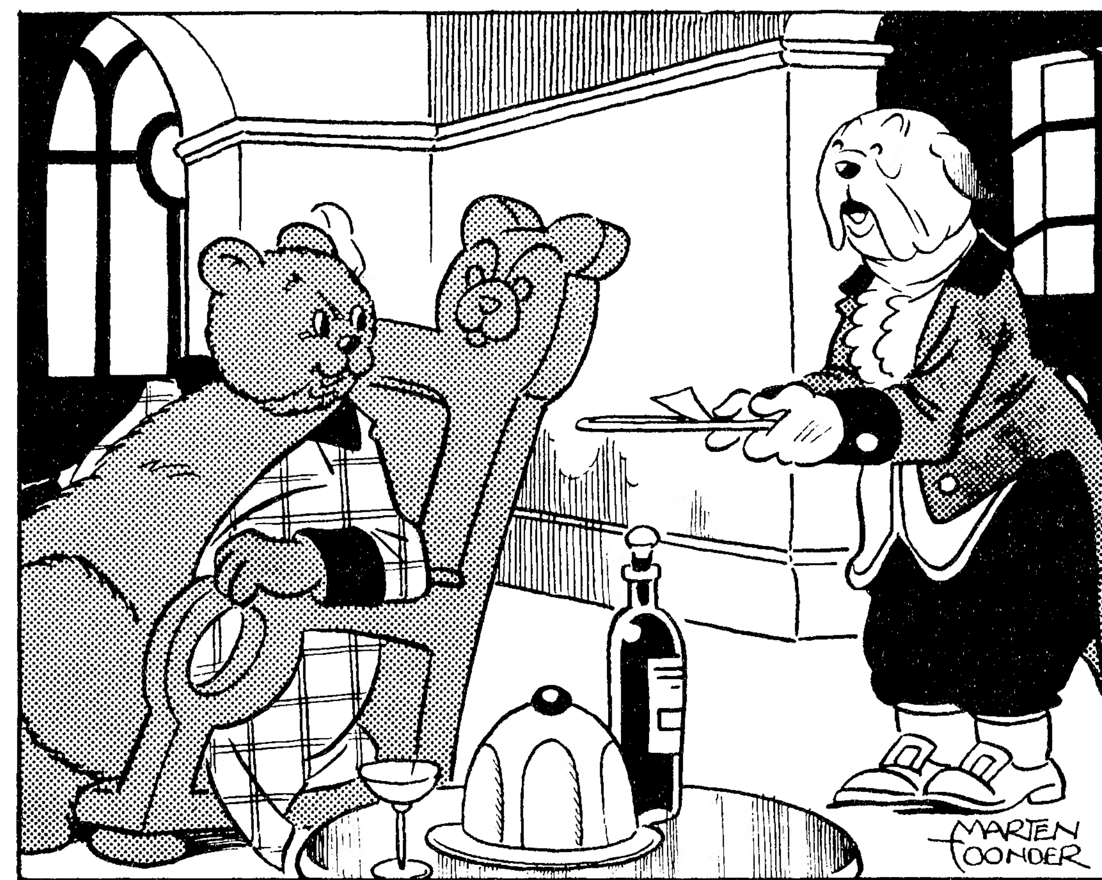
MV 10 253-280 De zieke hertog

1975 De Bezige Bij Amsterdam

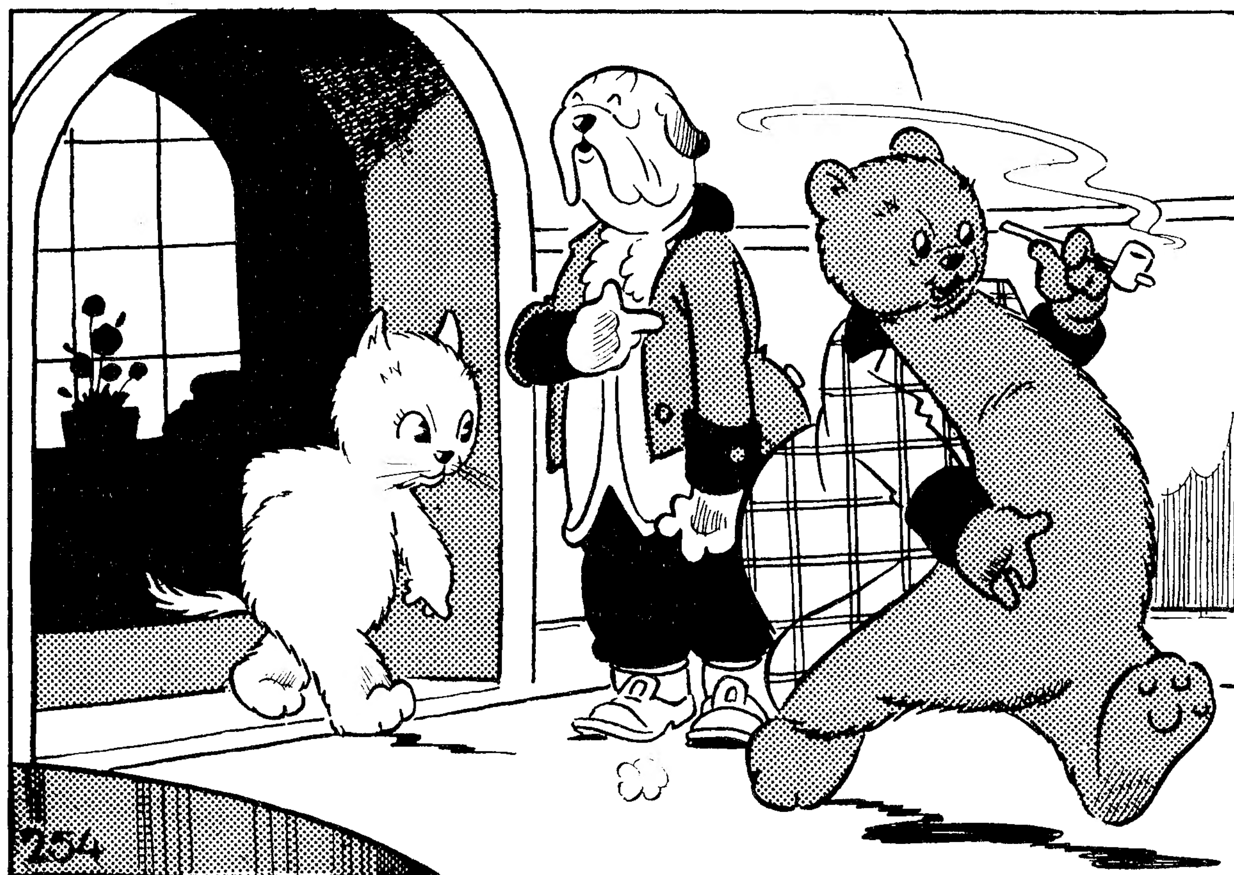
Druk Van Boekhoven-Bosch bv, Utrecht
ISBN 90 234 5184 8
Delen 10 & 21 ISBN 90 234 5188 0

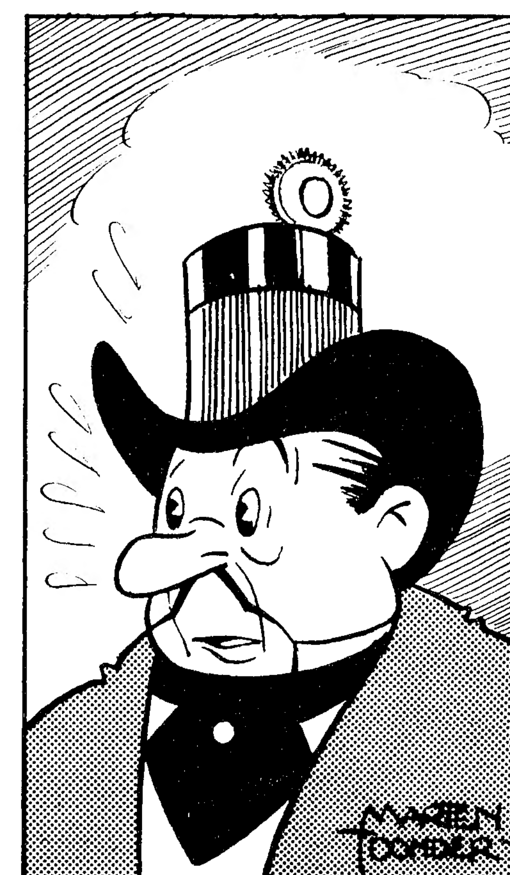

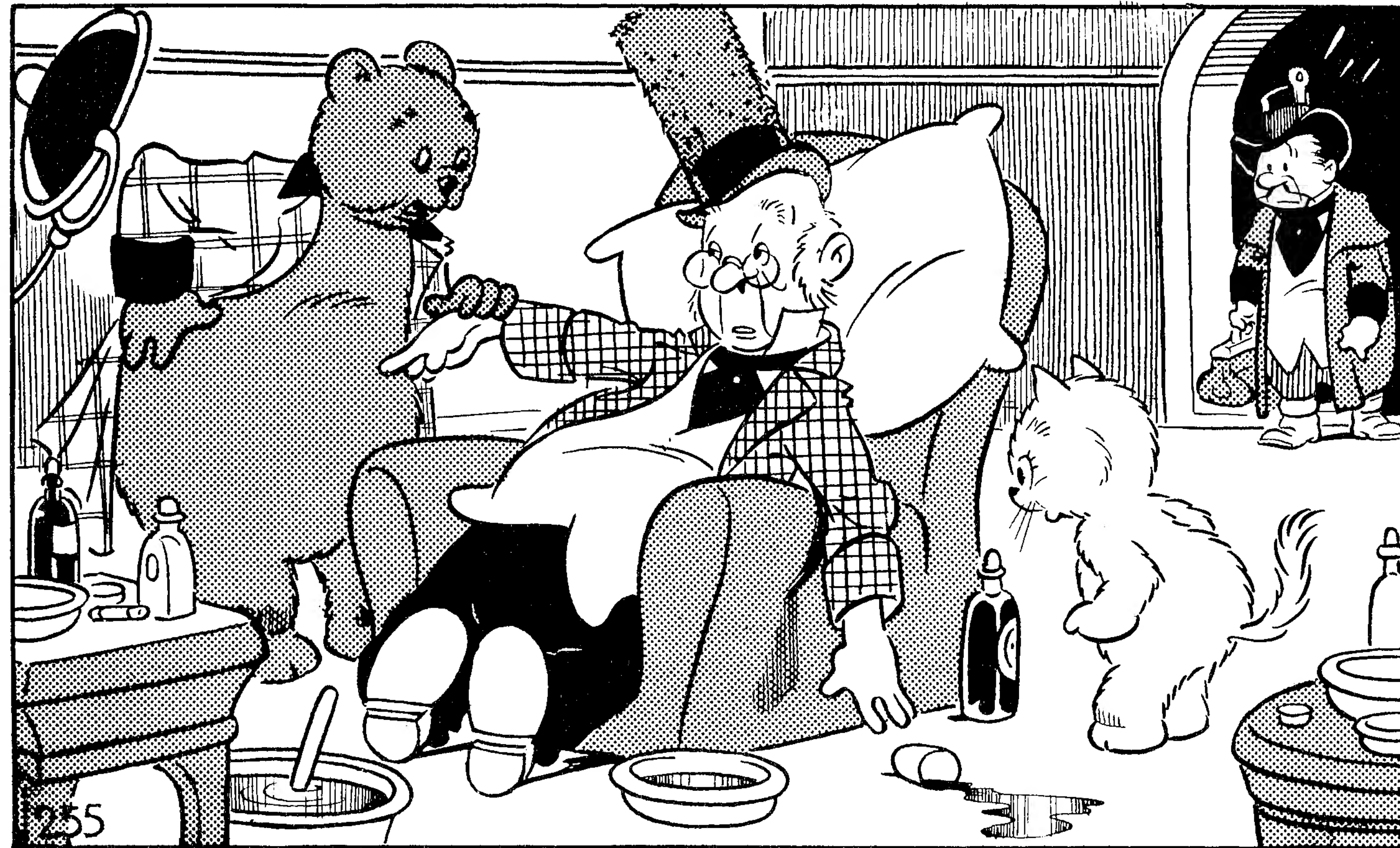
Tom Poes en heer Bommel waren vroeg in het voorjaar van hun zeereis teruggekeerd en ze zaten nu in heer Ollie's studeerkamer bij den haard een beetje te praten.
'Die ruwe avonturen gaan me vervelen, Tom Poes,' zei heer Bommel. 'Iemand als ik moet niet op de zeeën zwalken en ongemanierde reuzen bevechten, daarvoor heeft mijn vader me niet opgevoed, wat jij, jonge vriend? Je weet, dat ik van reizen en trekken houd, dat zit me in het bloed om zoo te zeggen, en ik sta mijn mannetje als het er op aan komt. Maar wat ik zou willen is een avontuur, waarbij mijn ontwikkeling en mijn verstand goed tot hun recht zouden komen, als je begrijpt wat ik bedoel.'
'Ik begrijp het,' zei Tom Poes. 'U wilt eens een deftig avontuur beleven. Maar dat zal niet gemakkelijk te vinden zijn, heer Ollie. Een avontuur komt vanzelf en je kunt het niet uitzoeken.'
'Ik vraag me af, waarom ik eigenlijk dit kasteel heb gekocht,' zei heer Bommel een beetje somber. 'Iemand als ik moest een reiskoets hebben en de wereld doortrekken. Dan zou...' Op dat moment kwam er een bediende binnen met een presenteerblad, waarop een kaartje lag.
'Er is zoo juist een reiskoets aangekomen bij de poort,' zei hij. 'De heer, die er in zit is ziek geworden en vraagt onderdak.'
'Wie is die heer?' vroeg heer Bommel verrast. 'Laat dat kaartje eens zien!' De bediende overhandigde het hem en heer Bommel las: Dr. Jodetum Kalicum, koninklijk lijfarts.
'Laat die heer binnenkomen, Joost!' riep Ollie opgewonden.

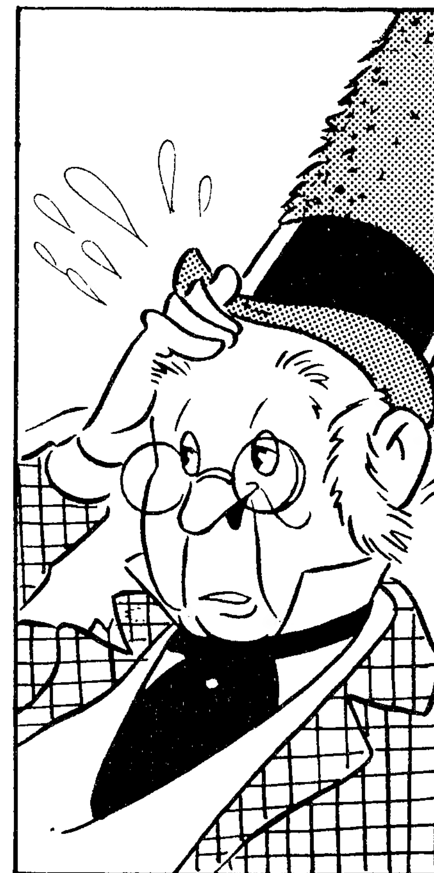
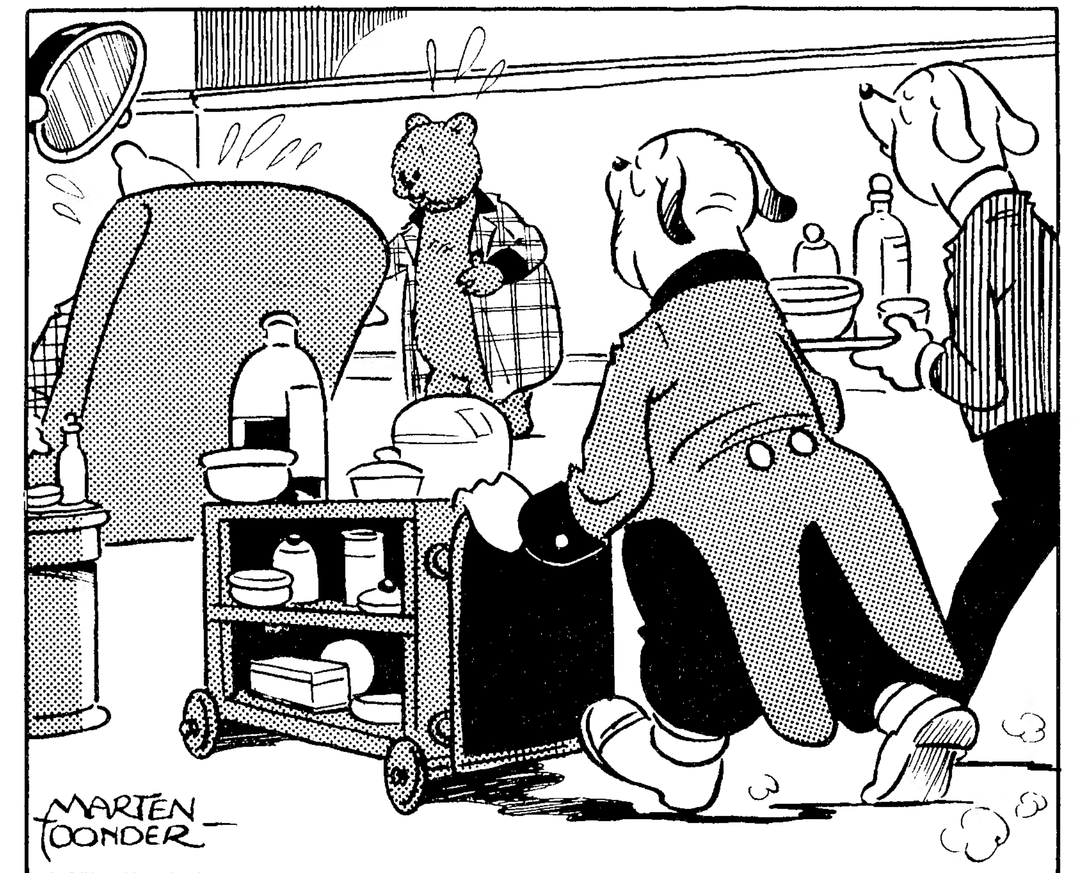

'De zieke heer staat in de hal, heer Bommel!' zei de bediende. 'Kom mee, Tom Poes!' riep heer Ollie. 'Den lijfarts van een koning wil ik wel eens van dichtbij bekijken. En bovendien reist hij in een koets! Dat moet een voornaam iemand zijn, jonge vriend.'
Tom Poes liep achter heer Bommel aan de gangen door naar de hal en daar zagen zij een heer met een erg hoogen hoed op, die door een koetsier ondersteund werd en er erg ziek uitzag.
'Wat is er gebeurd, beste man?' vroeg heer Bommel aan den koetsier. 'Heb je een ongeluk gehad?'

'Nee, geen ongeluk,' zei de koetsier. 'Dokter Kalicum is onderweg ineens ziek geworden. Ik denk, dat hij een griepje heeft. Dat krijgt hij altijd om dezen tijd van het jaar. Maar het treft verschrikkelijk slecht! We waren onderweg naar den Hertog van Sinopel en als we daar niet op tijd aankomen ziet het er niet best uit! Ik weet niet wat ik doen moet! Verder reizen durf ik niet, maar als wij dat niet doen...'
'Kalm, beste man,' zei heer Ollie bedaard, 'we zullen eerst dezen heer eens naar binnen brengen en dan verder zien!'

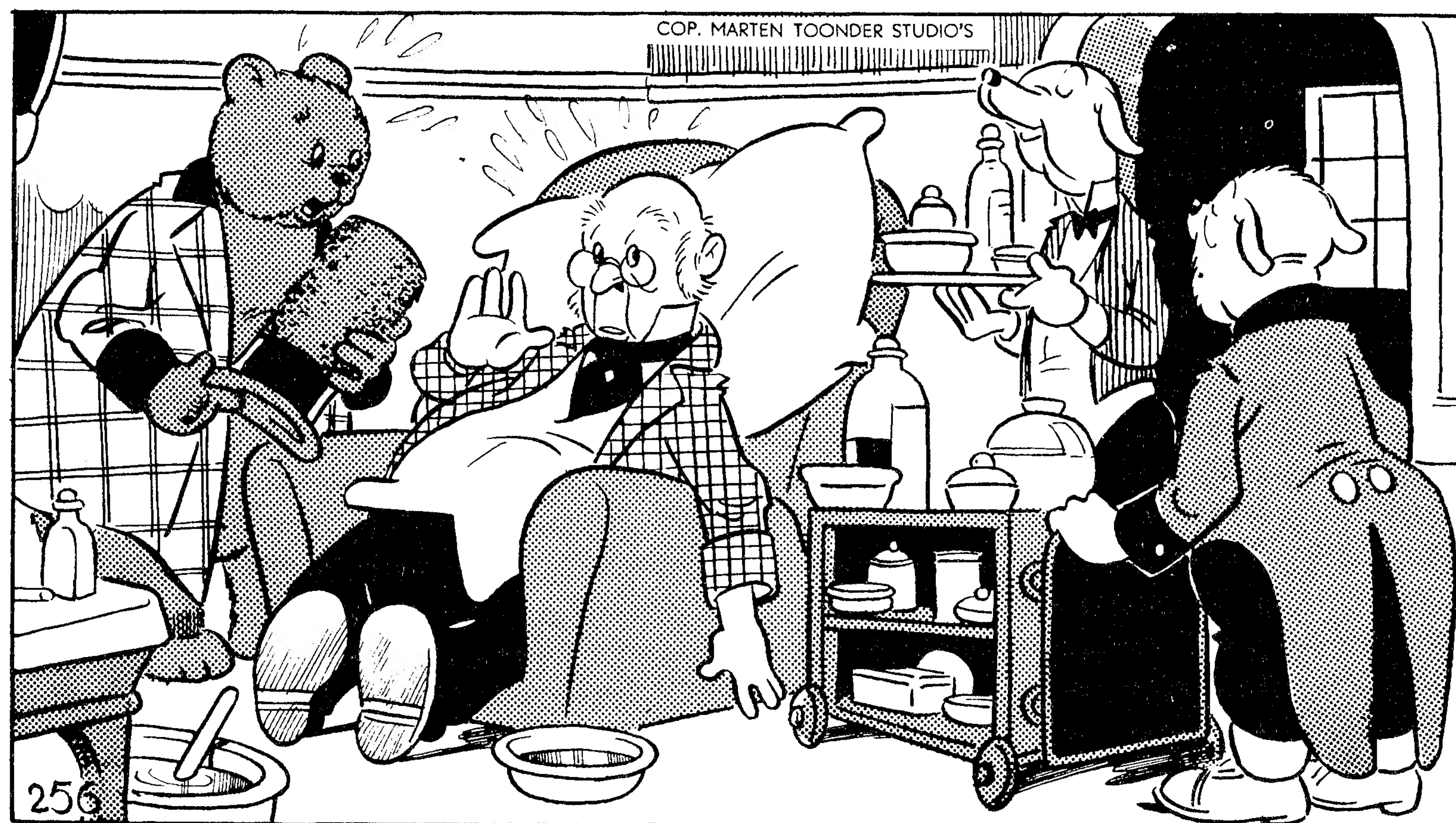

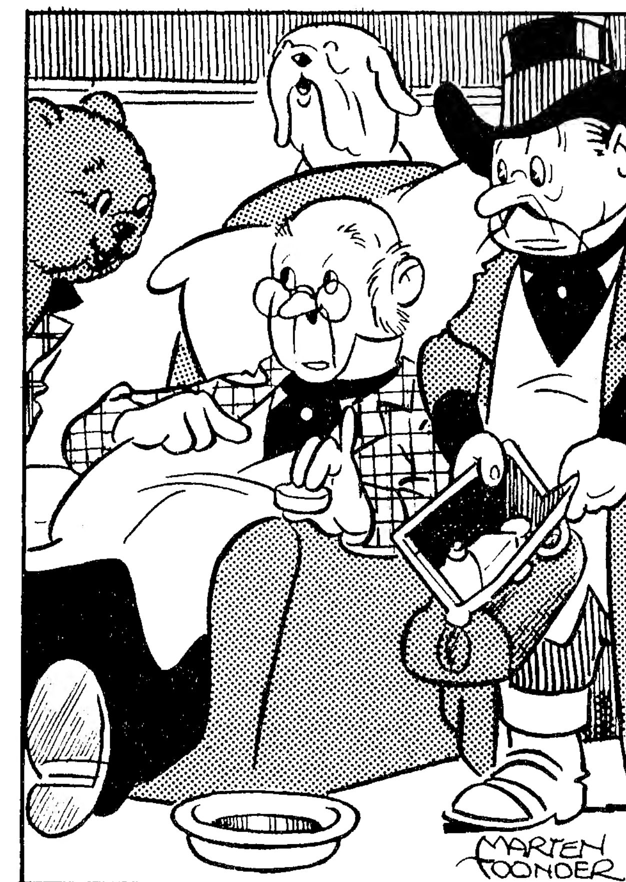

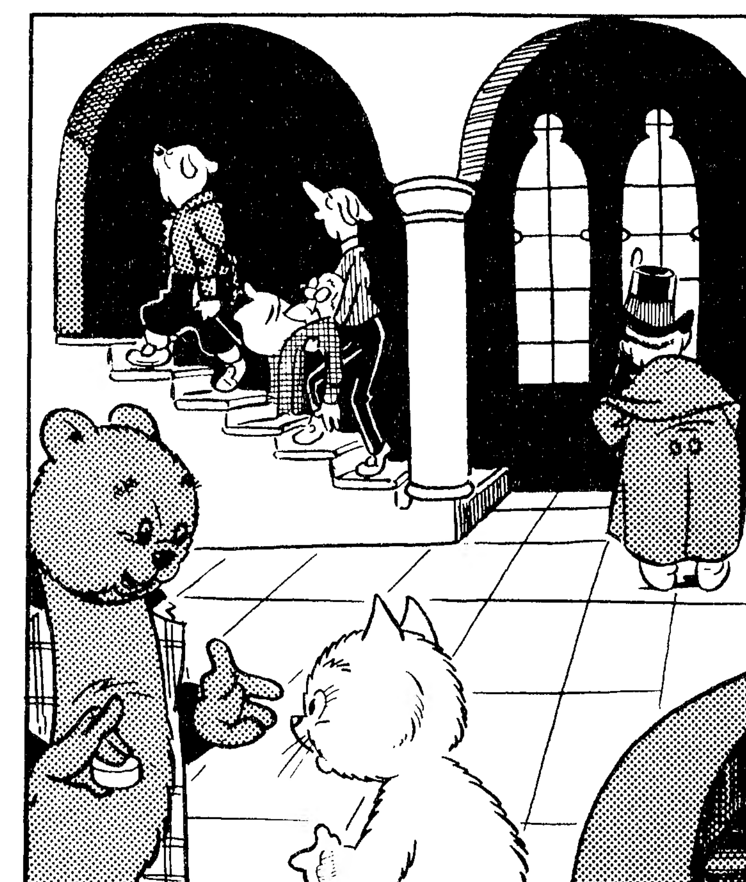
Dokter Jodetum Kalicum werd naar binnen gebracht en voorzichtig in een stoel neergezet. Toen liet heer Bommel lauw water, aspirine, wonderolie, likdoornpleisters en dropdrank halen en begon den zieken dokter den pols te voelen.

'Ik weet hoe men dergelijke dingen aan moet pakken, Tom Poes!' zei hij. 'Zooiets kan men aan mij overlaten! Deze heer moet naar bed! Zijn pols klopt veel te vlug! Hij heeft zeker wel vijf en veertig graden koorts als ik mij niet vergis en dat is toch te veel!' Dokter Kalicum sloeg langzaam zijn oogen op. 'Ik wil wel naar bed...' mompelde hij. 'Voel me erg naar... Maar ik moet naar den hertog van Sinopel! Die is ernstig ziek... Hij heeft om mij gevraagd... Er zijn al vijf dokters bij hem geweest, maar dat schijnen allemaal kwakzalvers te zijn. En daarom heeft hij een boodschap aan den koning gestuurd... Hij vroeg of ik wilde komen. En als ik nu niet kom zal hij natuurlijk boos op den koning worden, ik zal worden weggejaagd als een bedrieger... Ik weet niet wat ik doen moet...'

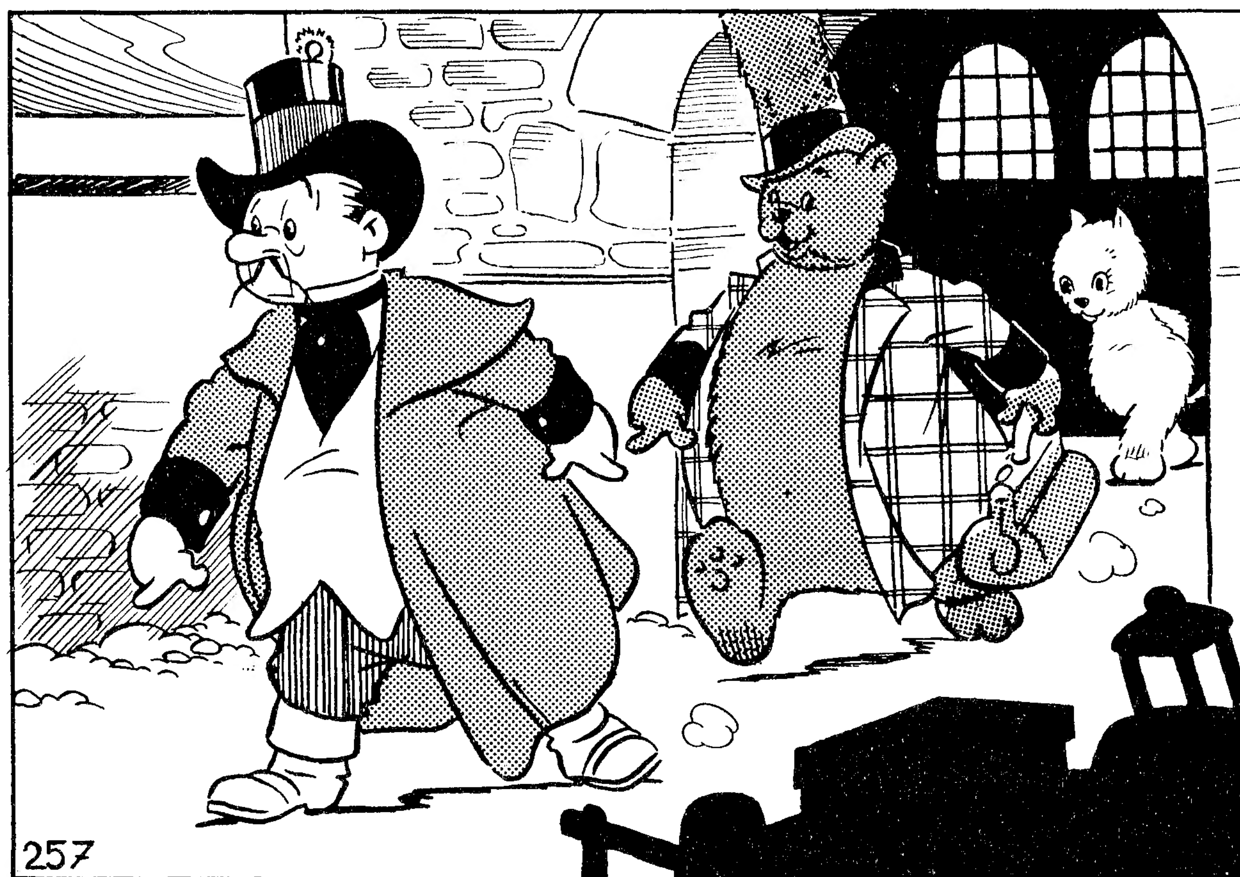
'Maak u maar niet ongerust!' zei heer Bommel. 'U bent hier in goede handen! U treft het reusachtig, dat u juist hier hebt aangeklopt. Ik ben de eenige man, die u zal kunnen helpen, ja, ik heb al iets bedacht! Daar ben ik erg sterk in, niet waar, Tom Poes? Ik zal in uw plaats naar dien hertog van Sinopel gaan en hem beter maken, hoe lijkt u dat?'

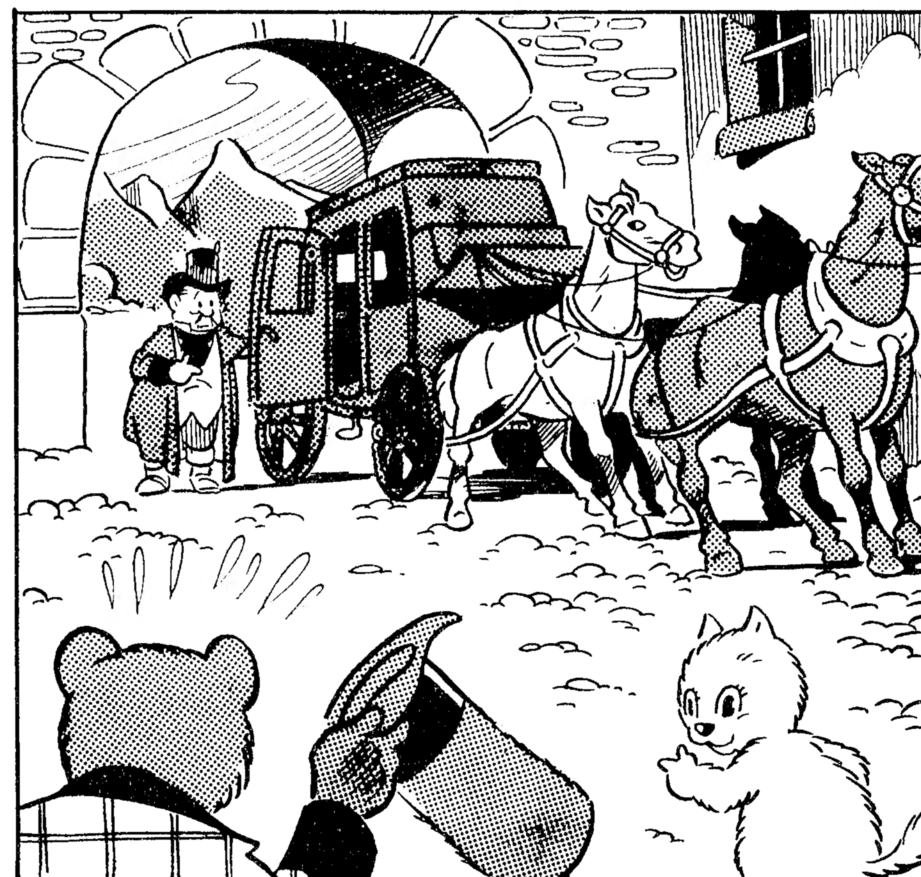
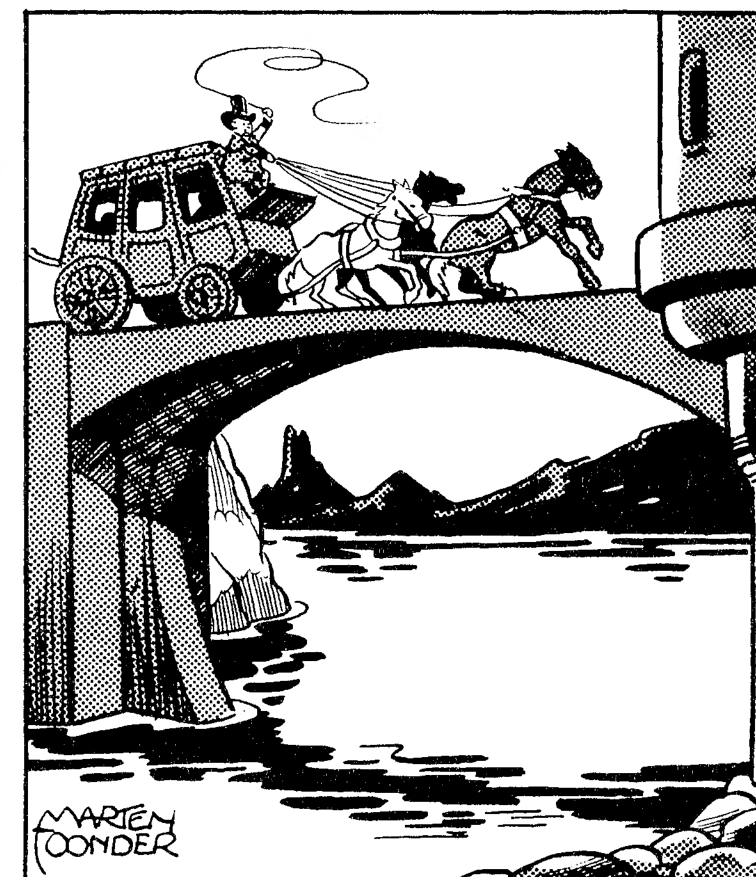

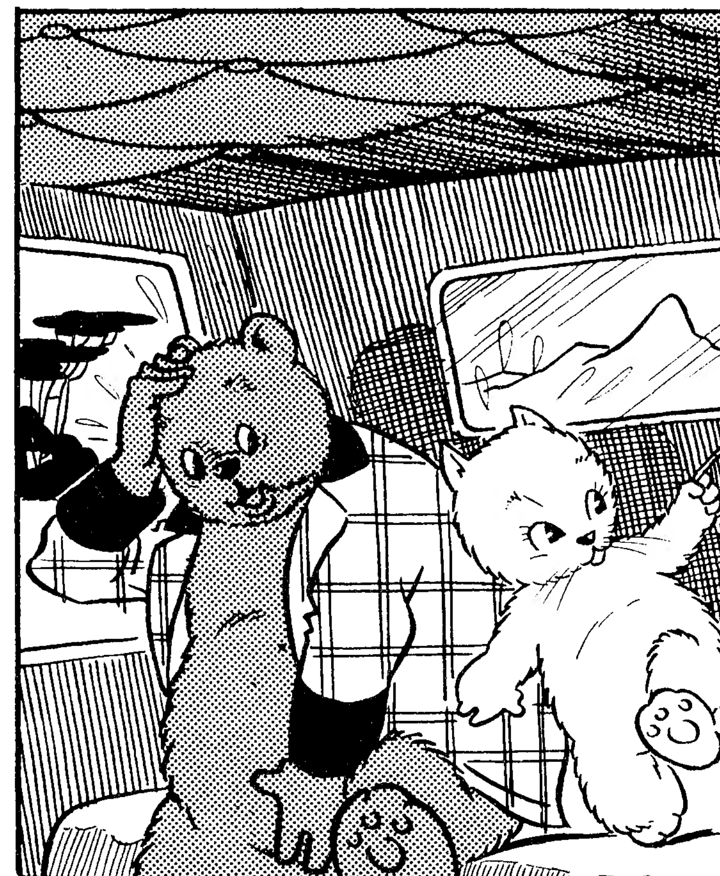
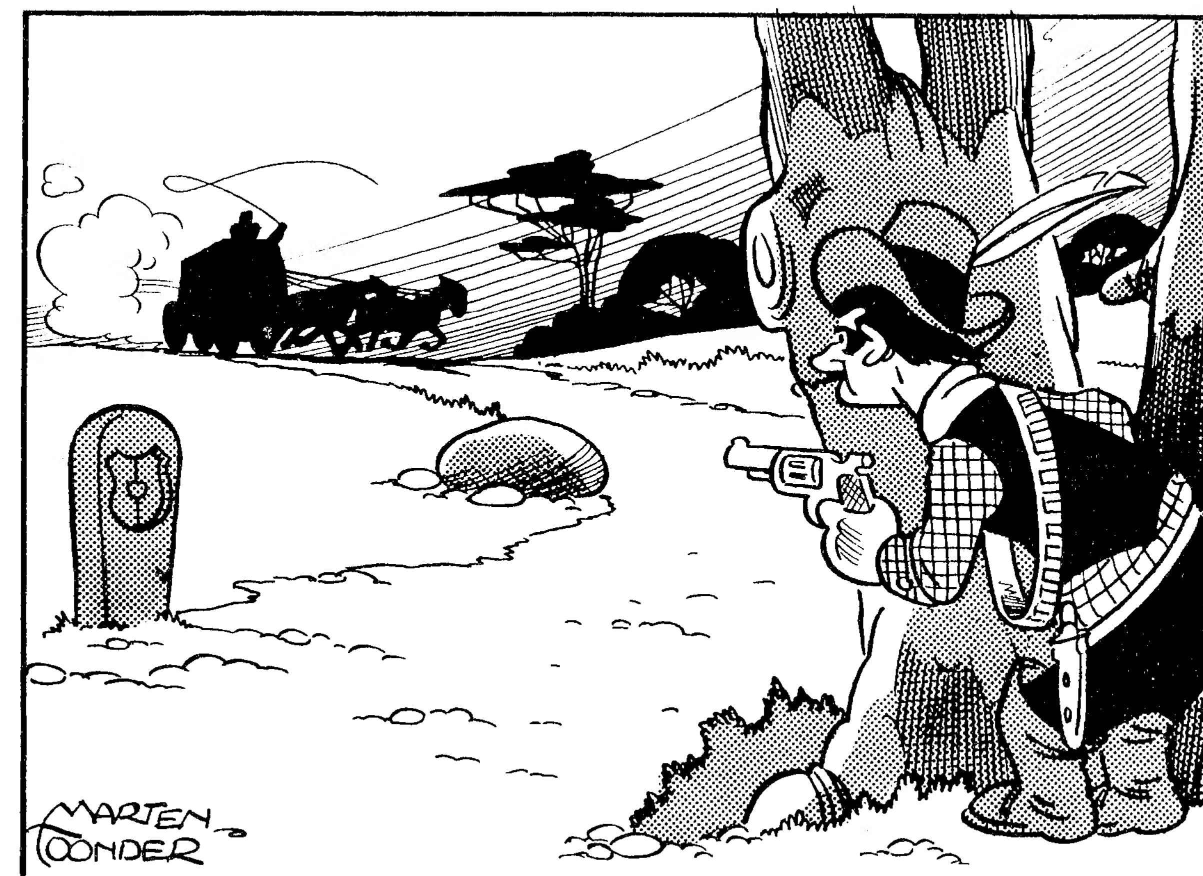
'Laat die bediendes maar weggaan met al die potjes en pannetjes!' zei dokter Kalicum. 'Wat ik noodig heb is rust, slapen en nog eens rust!'
'Ga maar weg met al die potjes en pannetjes, Joost!' zei heer Bommel. 'Deze heer moest rust, rust en nog eens rust hebben, dat zag ik direct. En vertelt u mij nu eens hoe het met dien hertog is, heer dokter. Wat heeft hij eigenlijk?'
'De hertog van Sinopel heeft een vreemde ziekte,' zei dokter Kalicum. 'Hij wordt steeds maar dikker, al maar dikker! Hij kan zich al haast niet meer bewegen! Het lijkt mij een vergiftiging toe en omdat ik veel ervaring op dat gebied heb, geloof ik wel, dat ik hem zou kunnen genezen. Kijk, hier in dit doosje zitten pilletjes en wanneer hij die in zou nemen, wil ik er wat onder verwedden, dat hij binnen korten tijd weer beter zou zijn. Maar ik kan nu niet naar hem toe gaan en ik weet niet wat er nu van mij terecht moet komen!...'
'Begin nu niet weer, heer dokter,' zei heer Bommel. 'Ik heb u gezegd, dat ik in uw plaats zal gaan en wat ik heb gezegd meen ik. Ik zet gewoon uw hoogen hoed op, neem uw koffertje met de pilletjes er in mee en niemand zal van mij zeggen, dat ik geen dokter ben, waar of niet, Tom Poes? Wij hebben al wel ergere dingen opgeknapt!'
'Vergis u niet,' zei de dokter. 'De hertog van Sinopel is een zeer streng man en wanneer hij er achter zou komen, dat u niet de echte dokter Jodetum Kalicum bent, zou hij in staat zijn u levenslang in de gevangenis te werpen! Maar u moet het zelf weten, ik heb geen andere keus, dan uw aanbod dankbaar te aanvaarden.'
'Goed zoo!' riep heer Bommel. 'U zult er geen spijt van hebben. En nu moet u naar bed! Joost, breng dezen heer naar de groote logeerkamer en zorg goed voor hem terwijl ik weg ben!'
'Zie je Tom Poes?' zei heer Ollie, terwijl dokter Jodetum Kalicum naar boven gedragen werd, 'dit is nu juist een avontuur, dat mij bevalt! In een reiskoets naar een hertog rijden en hem een paar pilletjes geven! Rustig en beschaafd, wat jij, Tom Poes?' – 'Hm,' zei Tom Poes, 'ik geloof, dat het wel eens gevaarlijker kon worden dan u denkt!'

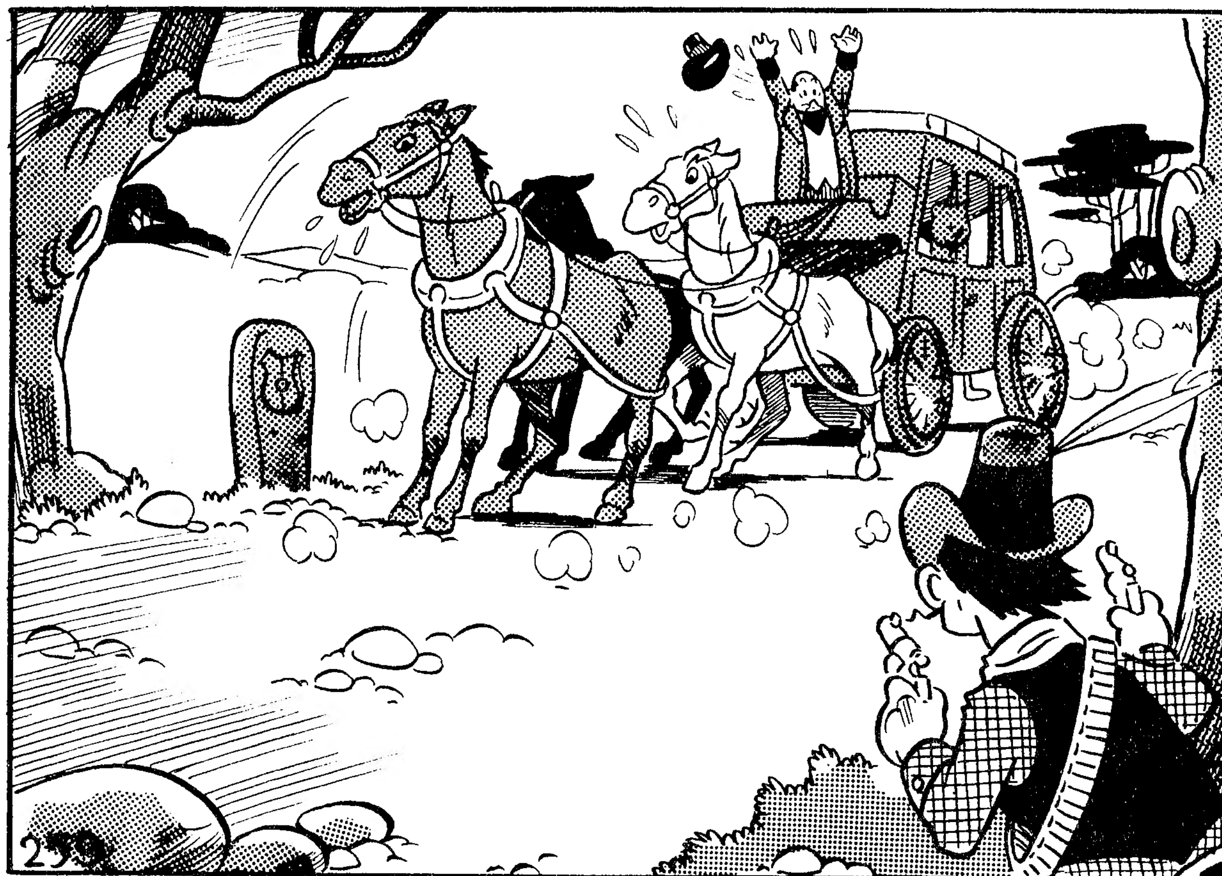
Heer Bommel zette den hoogen hoed van dokter Kalicum op, pakte het koffertje en liep met groote deftige passen achter den koetsier aan, die hem voorging naar het binnenplein.
'Kom, Tom Poes,' riep heer Ollie. 'Kom mee, jonge vriend! We gaan naar het hof van den hertog van Sinopel, we geven hem een pilletje en we rijden als helden en redders weer naar huis toe! Dat wordt een mooi avontuur!'
'Hm,' zei Tom Poes, 'ik ben er niet zoo blij mee. Ik vind het erg gevaarlijk om je voor een dokter uit te geven, vooral bij een deftig en streng heer als een hertog. Ik heb zoo het idee, dat hier moeilijkheden van komen.'
'Je valt me tegen, Tom Poes,' zei heer Ollie. 'Ik had gedacht, dat je flinker was. Kom, zeur nu niet langer en kom mee.' Tom Poes zei niets meer. Hij klom achter heer Bommel aan in de reiskoets en even later reden ze de brug over, die heer Bommel over de slotgracht van Bommelstein had laten maken.
Ik zou wel eens willen weten, dacht Tom Poes, waardoor die hertog vergiftigd is. Er zit hier meer achter dan je zoo zou denken.

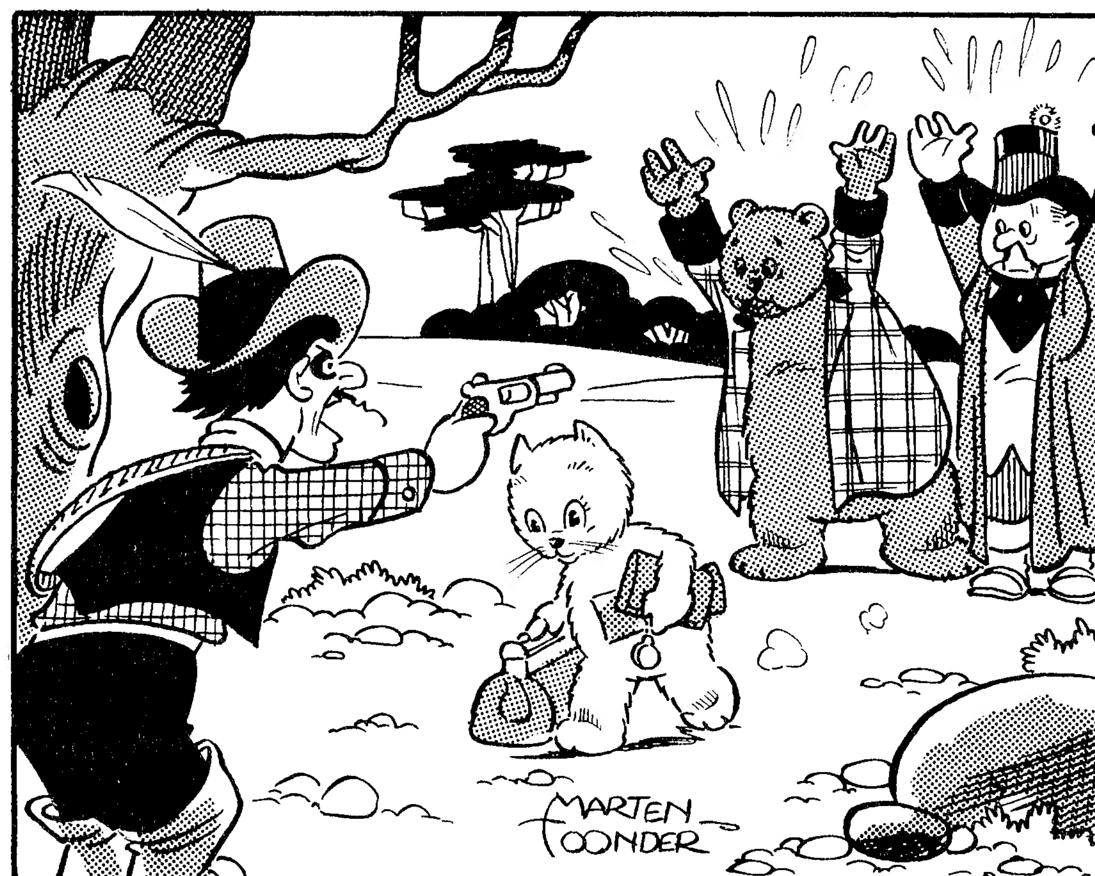

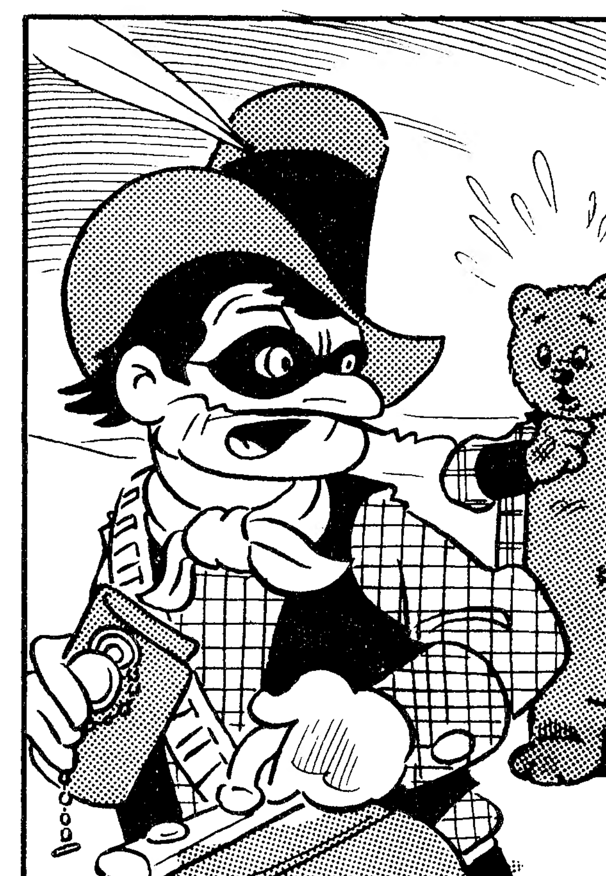

De koetsier klapte met zijn zweep en het driespan holde den weg af. De reiskoets slingerde er achter aan, dreunend en krakend en schommelend, want de weg was niet erg goed onderhouden.
'Het reizen in zoo'n koets valt me tegen, jonge vriend,' zei heer Bommel, toen hij zijn hoofd eerst tegen het raam en daarna tegen de zoldering had gestooten. 'Men wordt heen en weer gegooid als een balletje in een rammelaar. Ik had het me anders voorgesteld. Bovendien vind ik, dat die hertog de wegen in zijn land beter moet verzorgen; het is hier een kale, nare boel. Een landschap van niets, als je het mij vraagt.'

'Nee,' zei Tom Poes, 'mooi is het hier niet. Maar U moet bedenken, dat die arme hertog niet meer loopen kan van de dikte. Hij weet dus niet hoe het er buiten uitziet. Overigens lijkt het me hier net een streek, waar rovers in kunnen wonen. Ik zal blij zijn wanneer we op het kasteel zijn.'
Maar ze waren nog niet op het kasteel. Achter een dikken boom aan den kant van den weg stond een man met een grooten hoed op en een revolver in zijn hand.
Aha! bromde de man, de koets van dokter Kalicum! Eindelijk! Er is iets te halen! Hahahahaha!

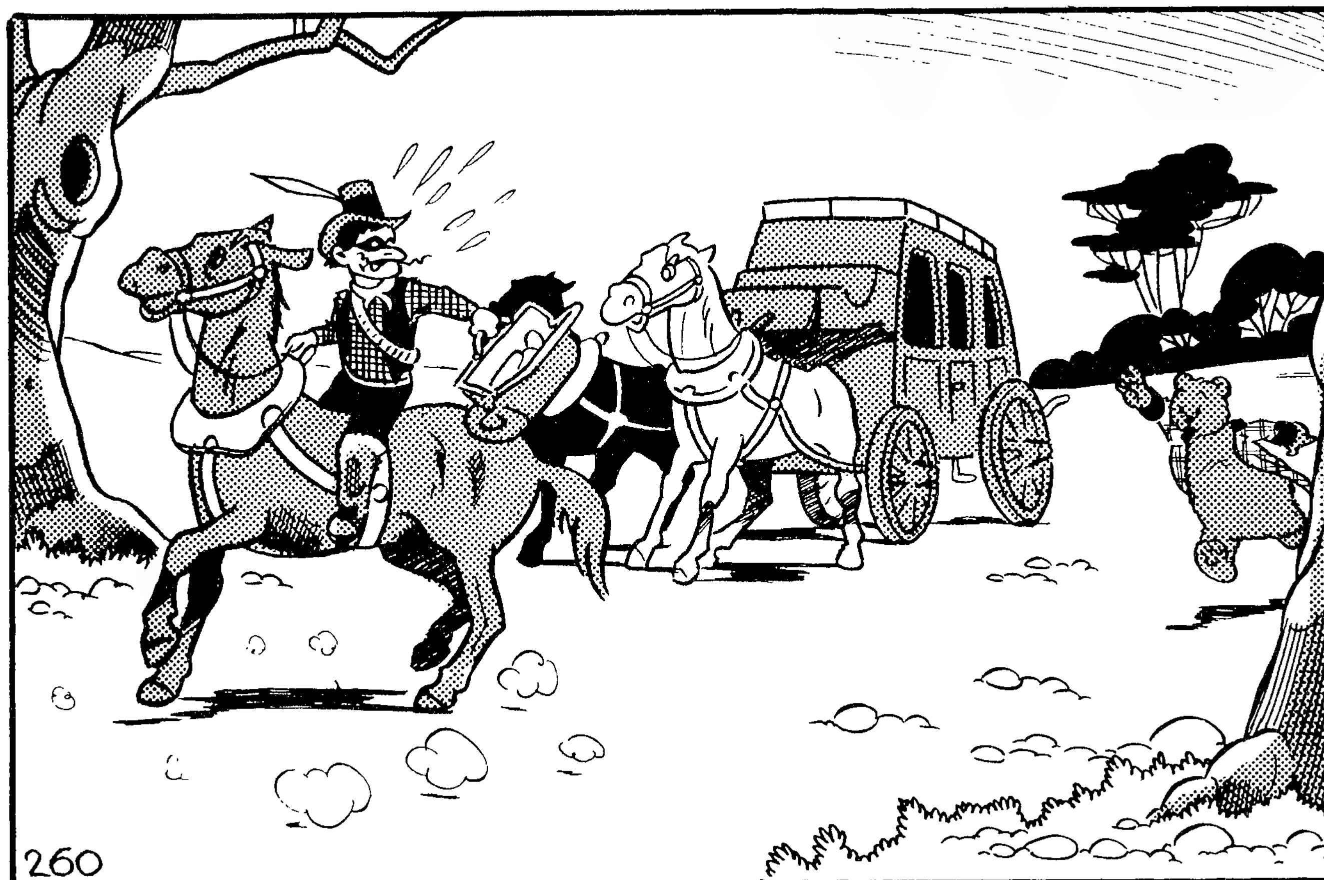

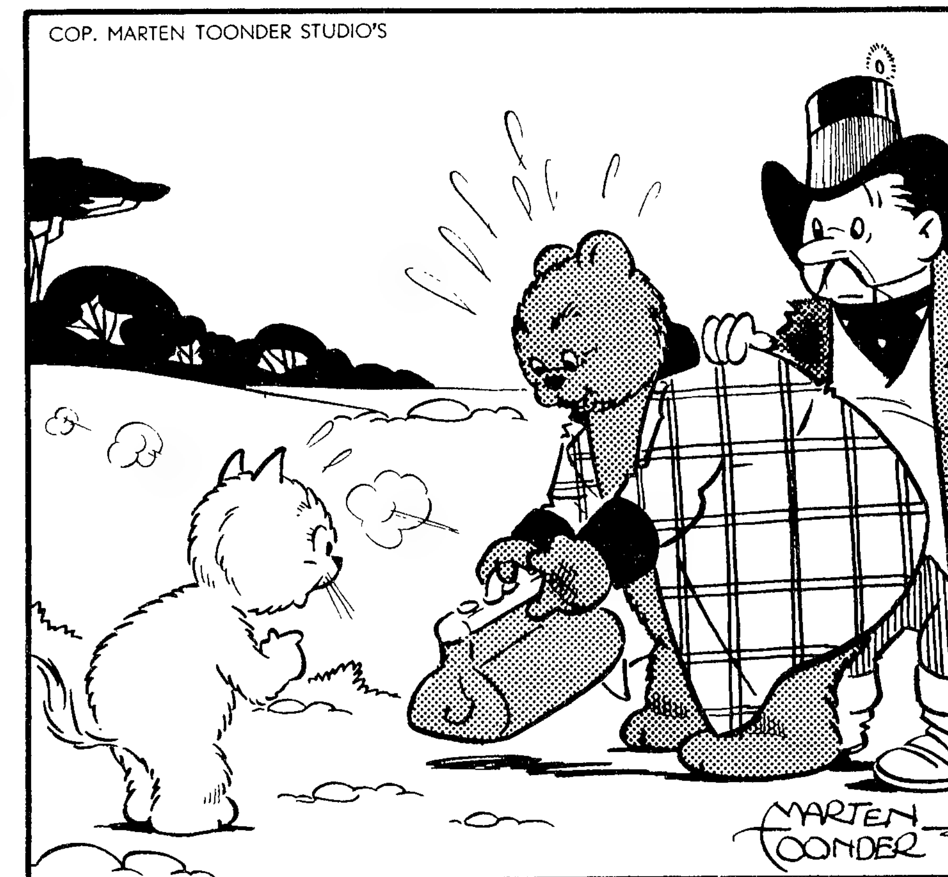
Toen de reiskoets op de plek was gekomen, waar de man met de revolver achter een boom stond, sprong deze plotseling te voorschijn en brulde: 'Stop! Sta stil of ik schiet!' Nu, je begrijpt, dat de koetsier schrok! Hij trok zoo hard aan de teugels, dat de paarden steigerden en hij stotterde: 'J-ja... een oogenblikje... Ho, Peerd... Hu, ho dan! Ja meneer de roover. Doe me niets!...' Toen stond de koets stil. Heer Bommel had verbaasd naar buiten zitten kijken.

'Het bevalt me niets, jonge vriend,' zei hij, 'daar is een heer, die iets van ons schijnt te willen en als ik me niet vergis is het een ongunstig individu!'

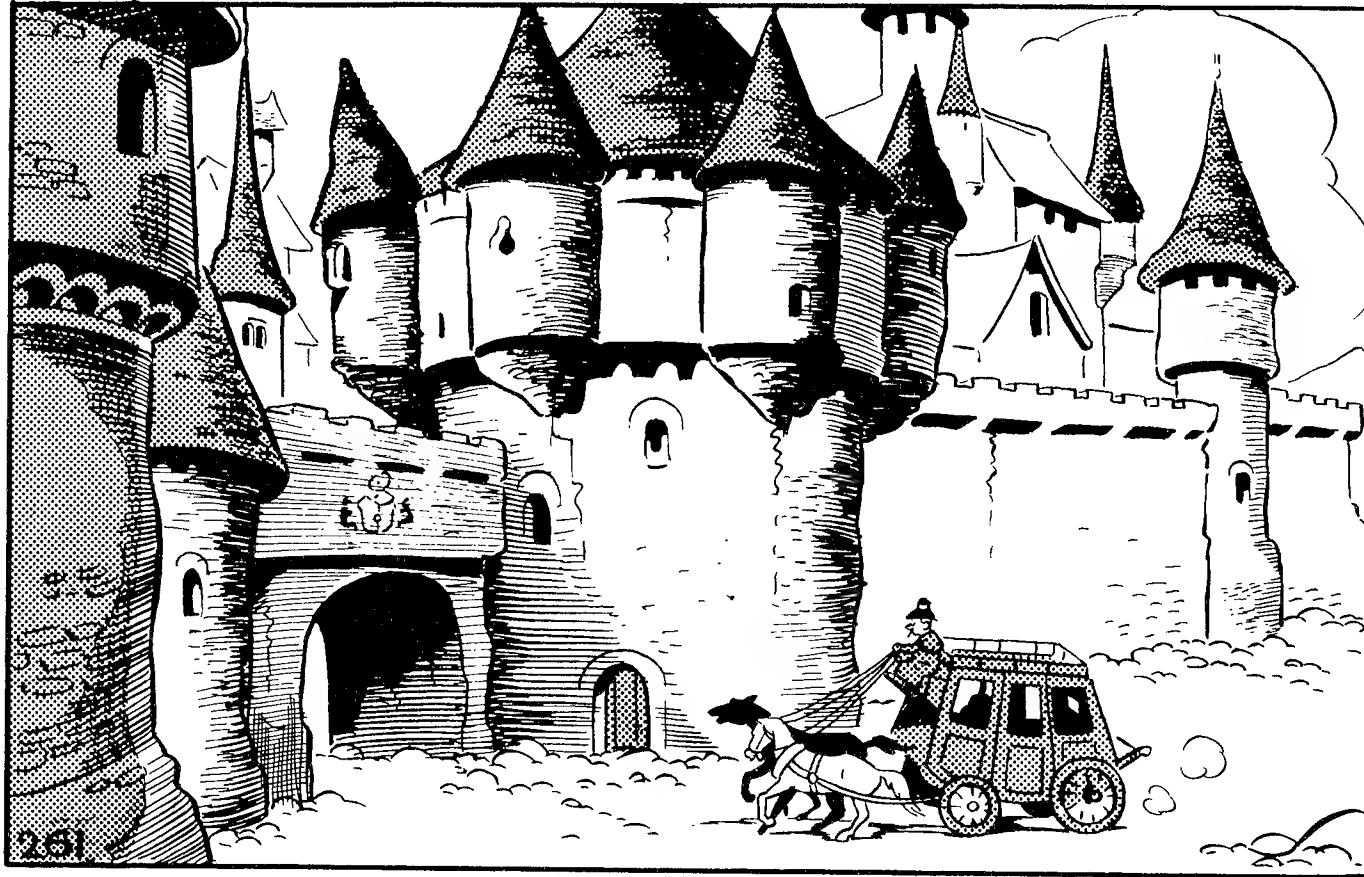
'Kom uit die kar, dikkerd!' riep de roover, 'en jij ook, kleine! Zoo, ga daar maar aan den kant van den weg staan en haal je zakken uit! Kom hier, koetsier! Zoo, handen omhoog houden! Geef al je dingen van waarde maar aan dat kleine ventje, dan kan hij het aan mij brengen! Dat koffertje ook!'

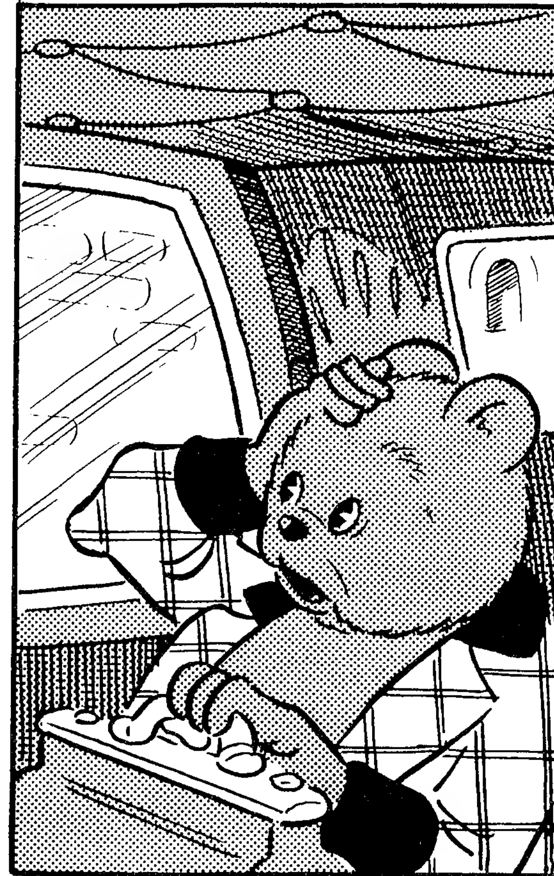
'Er zit niets van waarde in dat koffertje,' riep heer Bommel wanhopig. 'Alleen maar geneesmiddelen voor een zieken hertog! Mijn nieuwe horloge en mijn geld mag je hebben, maar dat koffertje moet ik houden. Ik...' 'Mond houden!' riep de roover terwijl hij alles van Tom Poes in ontvangst nam. 'Zoo en nu blijven jullie daar staan, terwijl ik een paard van jullie neem om er netjes op weg te kunnen rijden. Begrepen?' De roover draaide zich om en liep naar het driespan, terwijl heer Bommel kreunde: 'Mijn koffertje! Mijn pilletjes! Wat moeten we nu beginnen, Tom Poes?'

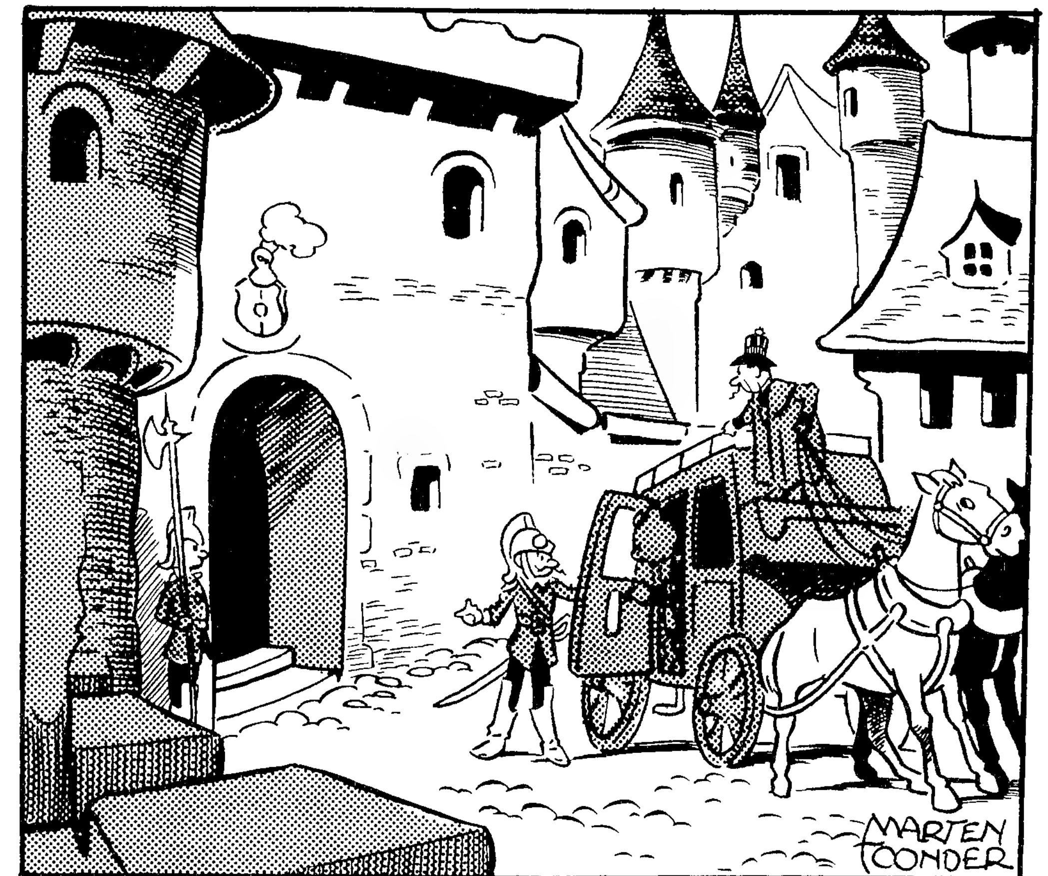

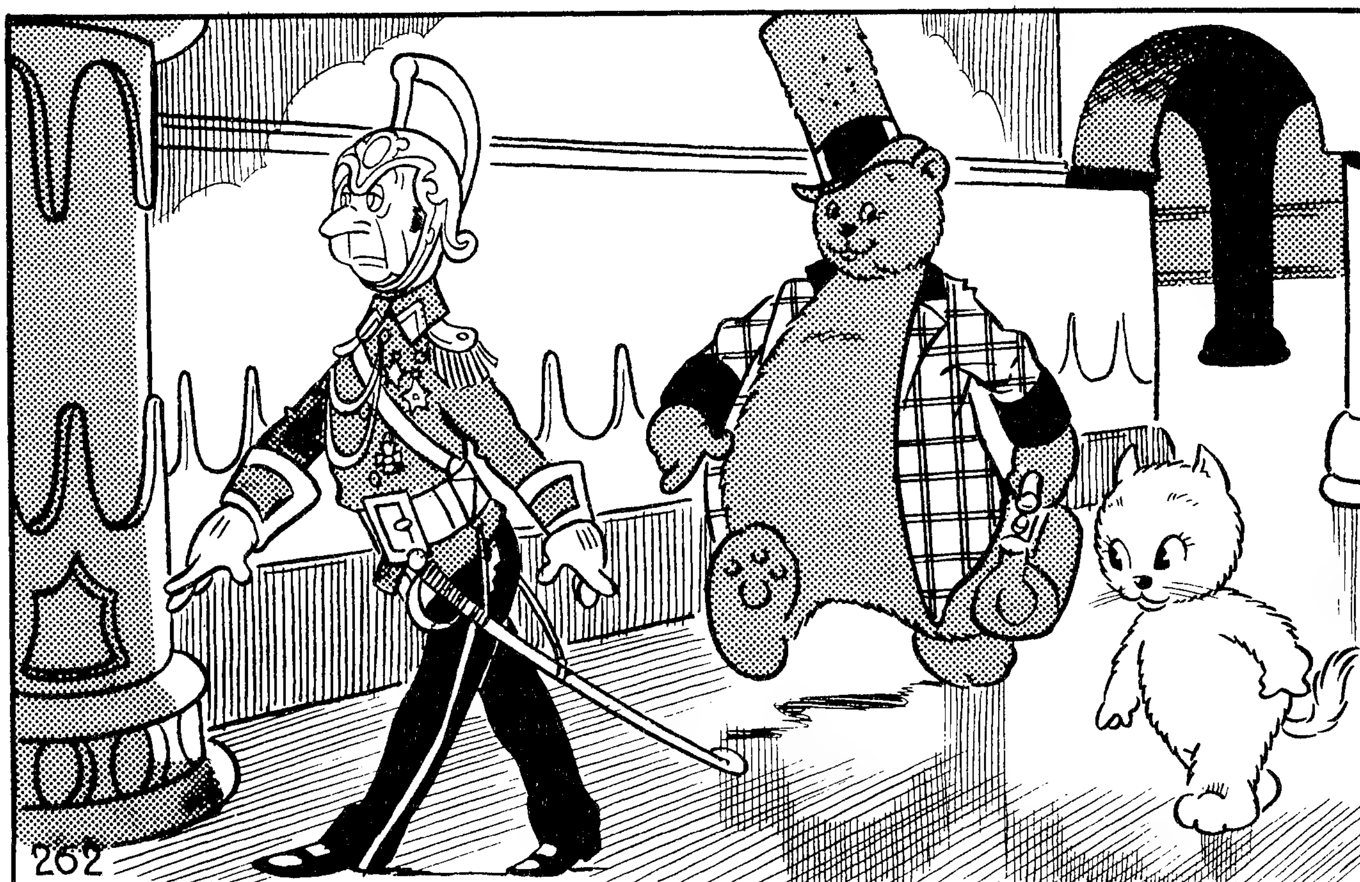
De roover sneed het voorste paard los, klom er op en maakte aanstalten om weg te rijden. Maar heer Ollie holde zoo hard hij kon naar den man toe en riep: 'Mijn koffertje! Geef mijn koffertje terug! Mijn pillen zitten er in! De pillen voor den hertog van Sinopel!'
'Wat pillen!' bromde de roover en hij grabbelde ongeduldig in het koffertje van dokter Kalicum. Toen gaf hij het paard de sporen en galoppeerde weg, terwijl hij het valiesje met een grooten boog achter zich op den grond mikte. 'Dat mag je houden!' riep hij.
Heer Ollie slaakte een zucht van verlichting. 'Wil je wel gelooven, dat ik liever mijn geld en mijn heele mooie echte gouden nieuwe horloge mis dan dit koffertje?' zei hij. 'Nu is er nog niets verloren, jonge vriend! Mijn hoogen hoed heb ik nog en mijn pilletjes ook. Niets belet me om als dokter Ollie B. Kalicum naar den hertog te gaan!'
'Maar mijn beste paard is weg,' zei de koetsier somber. 'Ik hoop, dat we nu rijden kunnen! De koets is eigenlijk te zwaar voor een tweespan...'
'We krijgen dien roover nog wel!' zei Tom Poes. 'Een klein kereltje heeft hij mij genoemd, ik zal hem!'

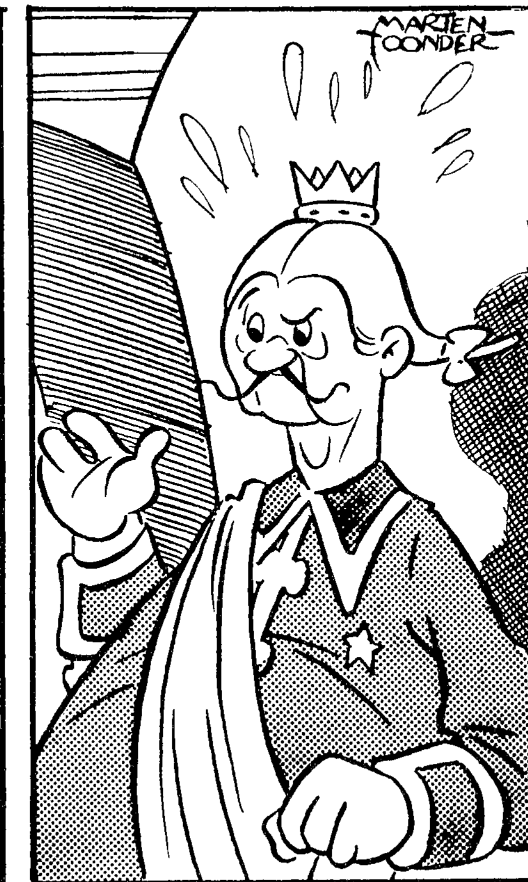

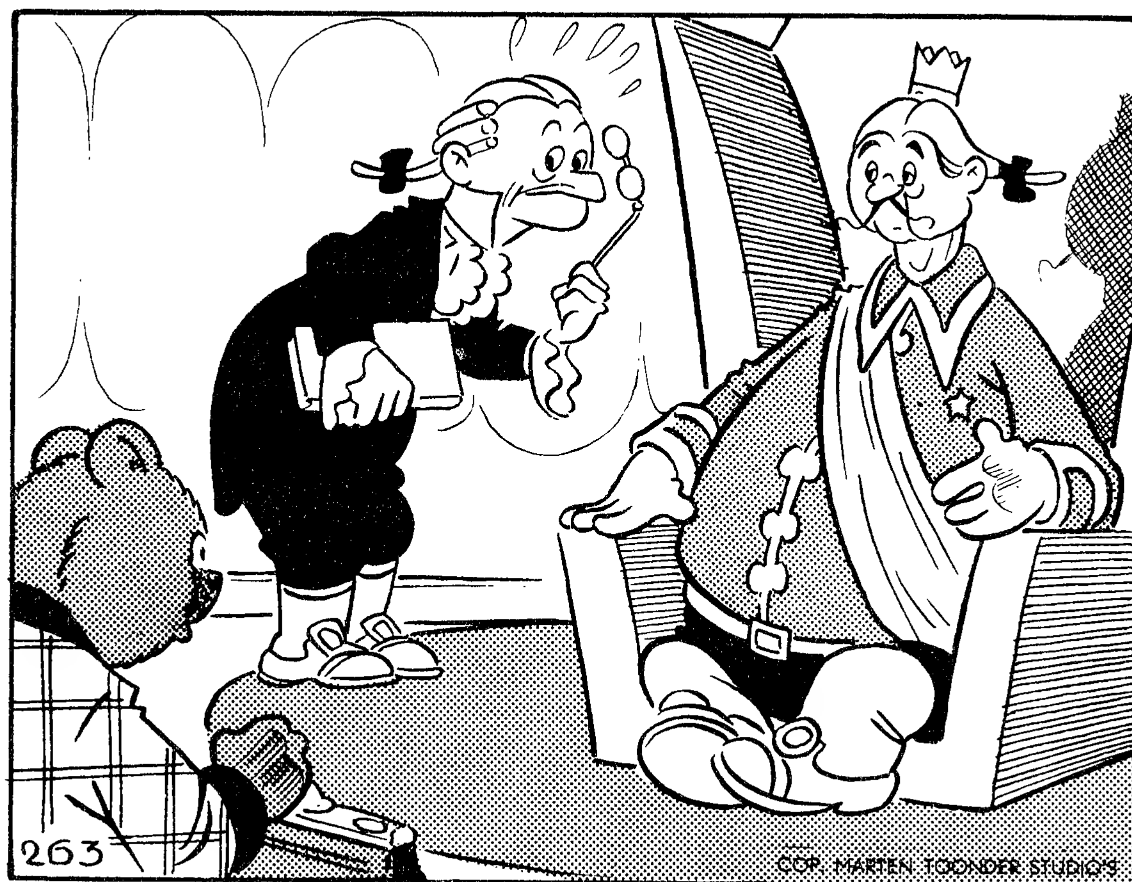

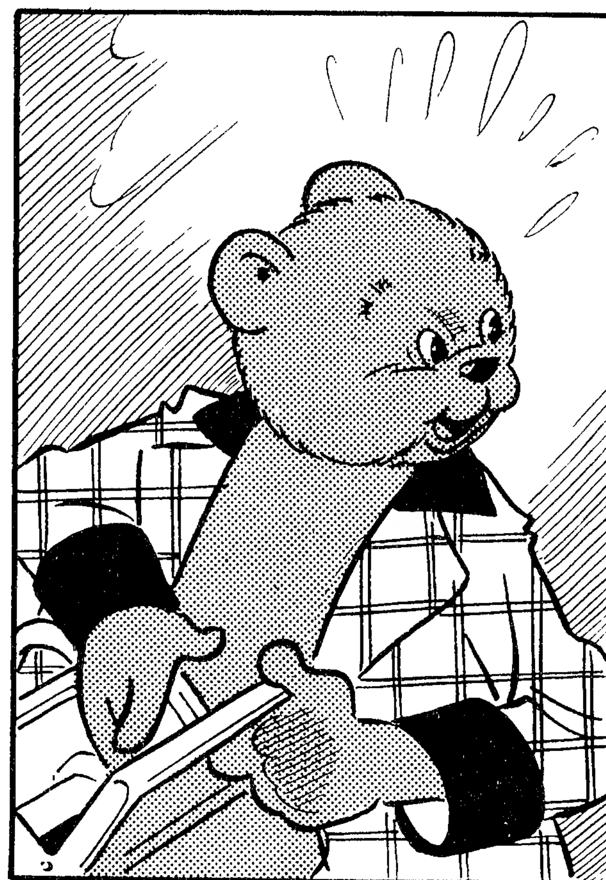
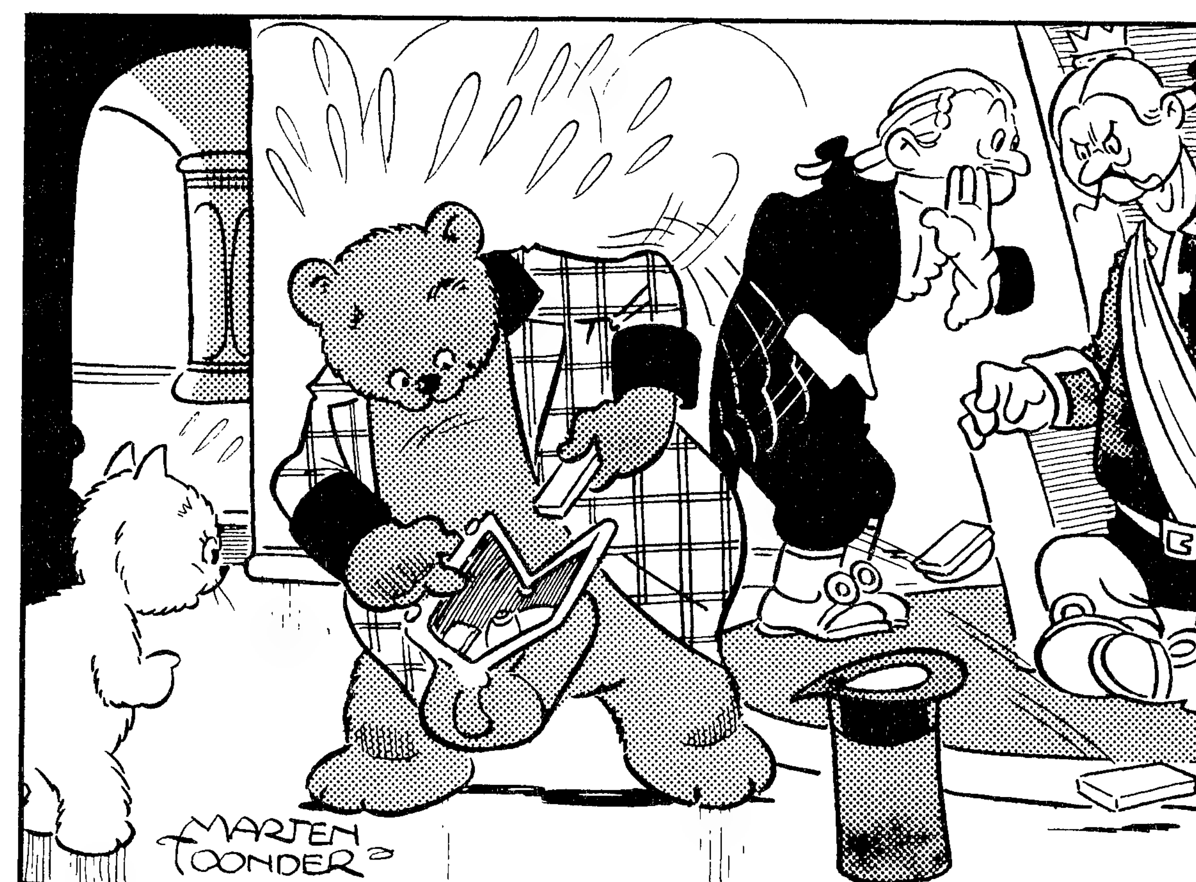
Het rijtuig ging nu met een heel kalm gangetje verder. De twee paarden trokken natuurlijk lang zoo vlug niet als toen er nog drie voor hadden gestaan, maar heer Bommel vond dat niet erg. Hij kon nu beter zijn waardigheid bewaren en er zich op voorbereiden, dat hij dokter Ollie B. Kalicum was. Zoo kwamen ze na drie uur rijden bij het kasteel Sinopel aan. Een groot kasteel, was dat!
'Ik weet niet, hoe jij er over denkt, jonge vriend,' zei heer Ollie, 'maar een dergelijk bouwwerk heb ik nog nooit gezien! Eigenlijk is het slot Bommelstein toch maar een klein dingetje hierbij vergeleken! Kolossaal, wat een torens! En wat een muren! Geweldig! Kolossaal! Prachtig, kortom prachtig! Zou het een duur kasteel zijn, Tom Poes?'
'Als ik u was, zou ik maar niet aan dien hertog vragen of u het kunt koopen, heer Bommel!' zei Tom Poes. 'U bent nu alleen maar een dokter, die aan een zieke moet denken! Wees nu erg voorzichtig en bederf het niet! Maak vooral den hertog niet boos, heer Ollie!'
'Hm,' bromde heer Ollie, 'erg onaardig van je om zoo iets te zeggen, Tom Poes! Alsof ik wel eens iets bederf! Het idee!'
Intussen was de koets de binnenplaats opgereden en bleef stilstaan voor een groote poort. Een officier van de lijfgarde rukte het portier open en vroeg: 'Wie bent u?'
'Eh... ik... we... Ik ben dokter Ollie B. Kalicum!' zei heer Bommel waardig, terwijl hij uitstapte.
'Ik ben de lijfarts van den koning en ik kom den hertog beter maken.'
'Alweer een dokter!' zei de officier. 'We hebben er hier al vijf gehad en het waren allemaal oplichters! Ze zitten allemaal in de gevangenis! Maar komt u maar mee, ik zal u bij den hertog aandienen!'

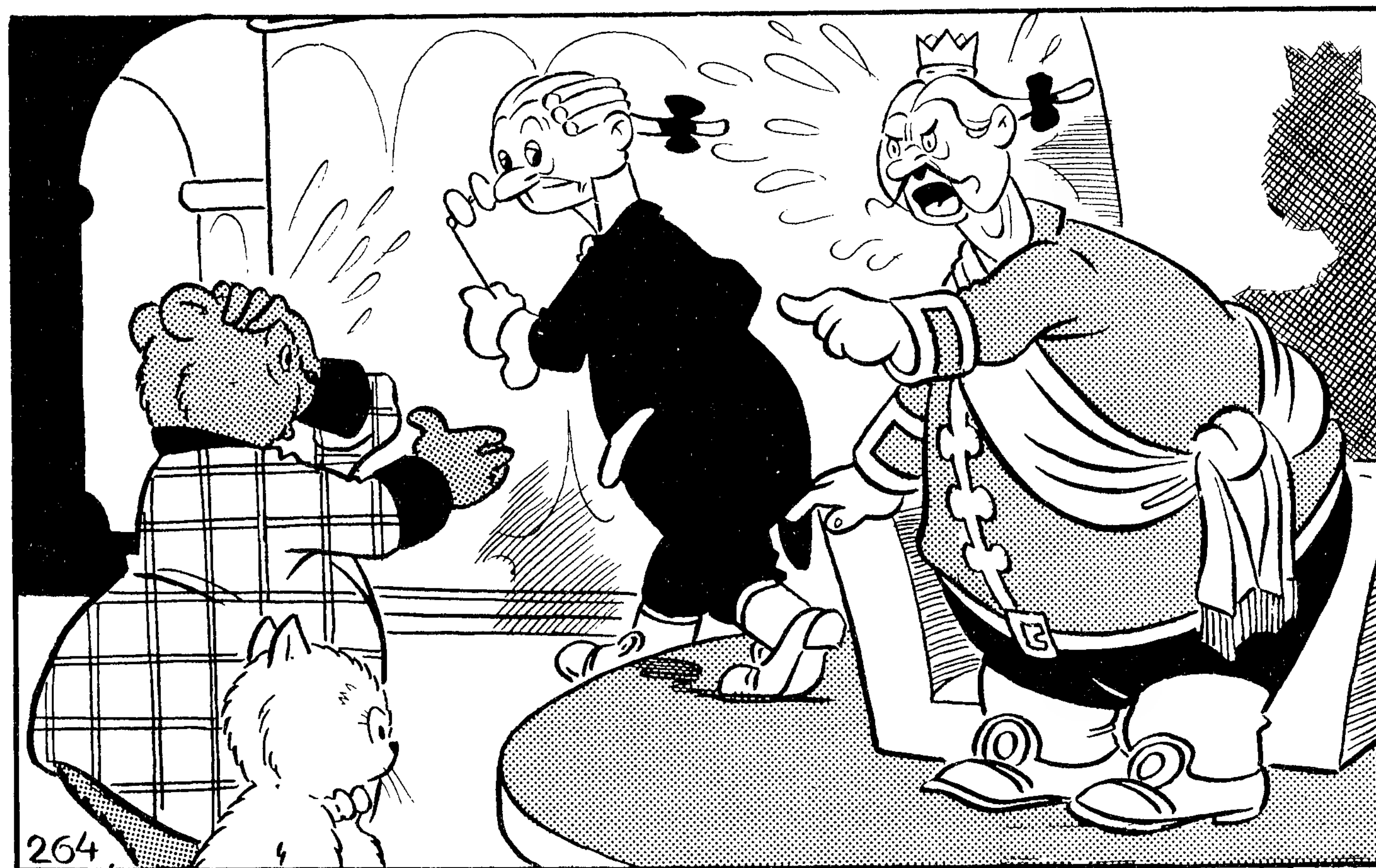

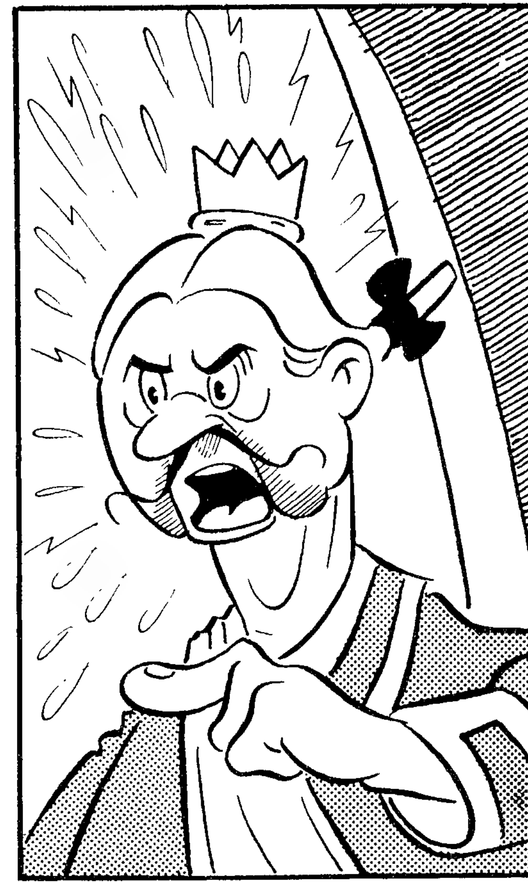
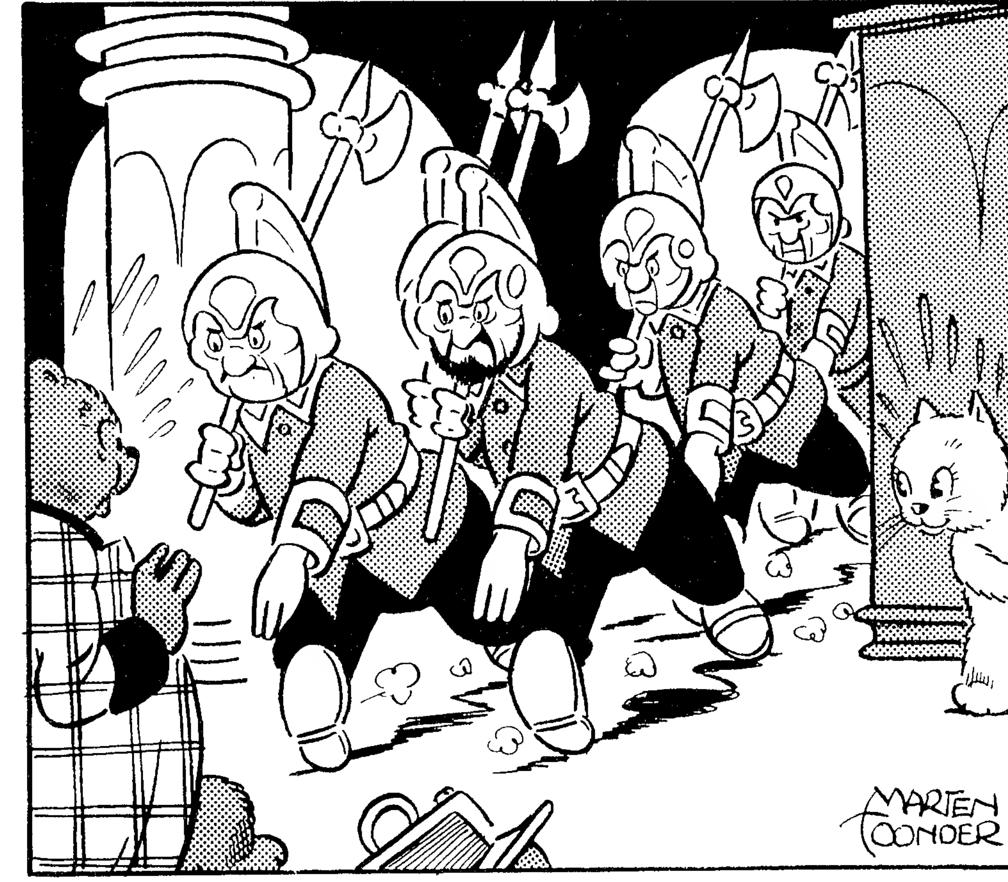
De kapitein van de lijfgarde ging heer Bommel en Tom Poes voor naar den hertog van Sinopel. Ze liepen door eindeloze gangen en groote zalen met zuilenrijen en er scheen geen eind aan de wandeling te komen. Maar eindelijk zei de officier: 'Wacht u hier maar eventjes, dan zal ik u aandienen!' Hij deed een groote deur open en trad een rond vertrek binnen. Aan het eind daarvan stond een soort troon op een verhooging en toen Tom Poes den man zag die daar op zat, wist hij direct, dat dat de hertog moest zijn.
'Hier is een dokter Kalicum, om u te spreken, uwe genade!' zei de officier.
'Waarom is dat een genade?' fluisterde heer Ollie. 'moet ik dat ook zeggen?'
'Natuurlijk!' fluisterde Tom Poes terug, 'dat is de titel van een hertog!'
'Oho! Een dokter!' riep de hertog met een zware basstem. 'Goed zoo, dokter Kalicum, de lijfarts van zijne majesteit! Laat hem hier komen en roep dokter Oleum Sassafras. Zeg, dat hij onmiddellijk hier moet komen. Ten slotte moet ik mijn eigen lijfarts bij de hand hebben.'
'Ai, dat is leelijk, heer Ollie!' zei Tom Poes. 'Er komt een echte dokter bij, de lijfarts van den hertog nog wel! Pas op, dat u zich niet verspreekt, zeg maar zoo weinig mogelijk!'
'Laat alles maar aan mij over, jonge vriend!' zei heer Bommel. 'Ik zal dit zaakje wel klaren! Niemand zal durven zeggen, dat ik geen dokter ben, dat zal je zien!'
'Ik ben er niet zoo gerust op!' zei Tom Poes.

Terwijl heer Bommel, gevolgd door Tom Poes, waardig naar den troon van den hertog liep, kwam de lijfarts, dokter Oleum Sassafras met snelle stappen de zaal binnen. Bij den troon bleef hij staan en bekeek heer Ollie wantrouwig door een bril-op-een-stokje.
'Wie is dat?' vroeg hij met een hooge kraakstem. 'Soms weer zoo'n oplichter, uwe genade?'
'Ik ben Ollie B. Kalicum!' zei heer Bommel streng. 'Ik ben de lijfarts van den koning en ik kom den hertog genezen. En het is niet netjes van u om te zeggen, dat ik een oplichter ben, lieden van onzen stand doen zooiets niet, wat u, genade? Wij weten hoe het hoort. En nu zal ik uit mijn valies een geneesmiddel nemen van mijn eigen vinding, binnen een paar dagen zal de genade genezen zijn?!'
'Weet u dan al wat mij mankeert?' vroeg de hertog. 'Weet u dan al hoe het komt, dat ik elken dag dikker word? En weet u al hoe u dat moet genezen? Dat is knap, dat moet ik zeggen! Dokter Sassafras ziet er geen kans toe en hij is toch een knap man!'
'Ik weet alles,' zei heer Bommel bescheiden. 'Een oogenblikje... even zoeken... hier heb ik het doosje al... nee... toch niet... waar... hoe... oef...'
Heer Bommel kreeg het verschrikkelijk warm, hij zocht en hij zocht, de doosjes en flesschen vlogen om hem heen, maar het doosje met de pillen van dokter Jodetum Kalicum vond hij niet.
'Ik ben verloren, Tom Poes!' fluisterde hij. 'Die roover heeft mijn pillen meegenomen...'
En dokter Sassafras fluisterde den hertog in het oor: 'Dat is een bedrieger, uwe genade, let op wat ik u zeg!'

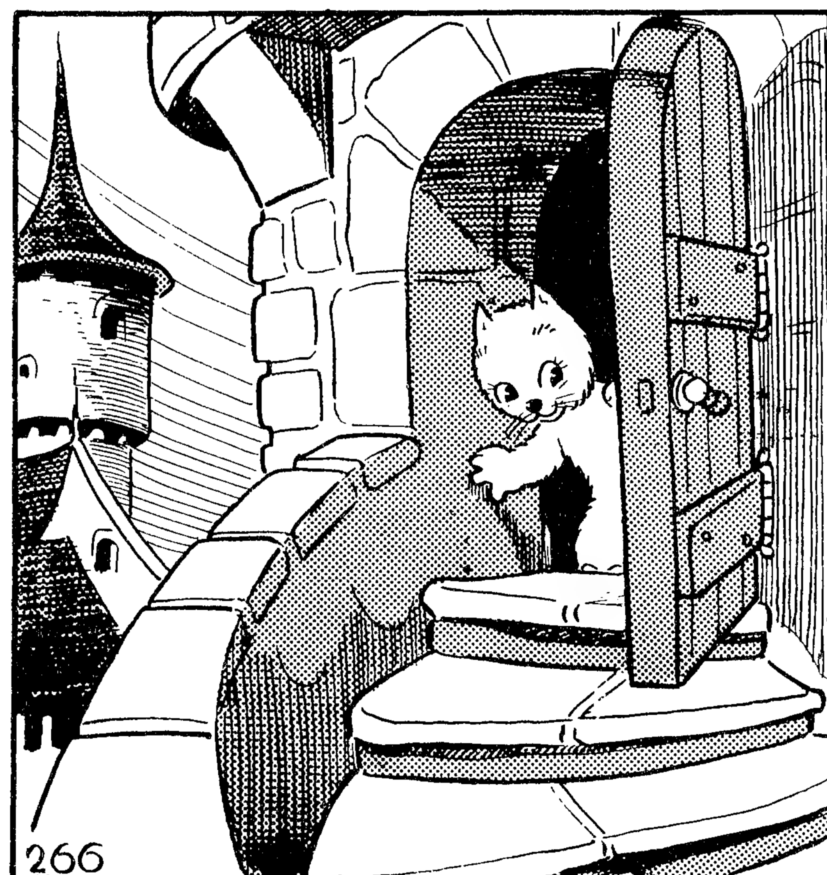

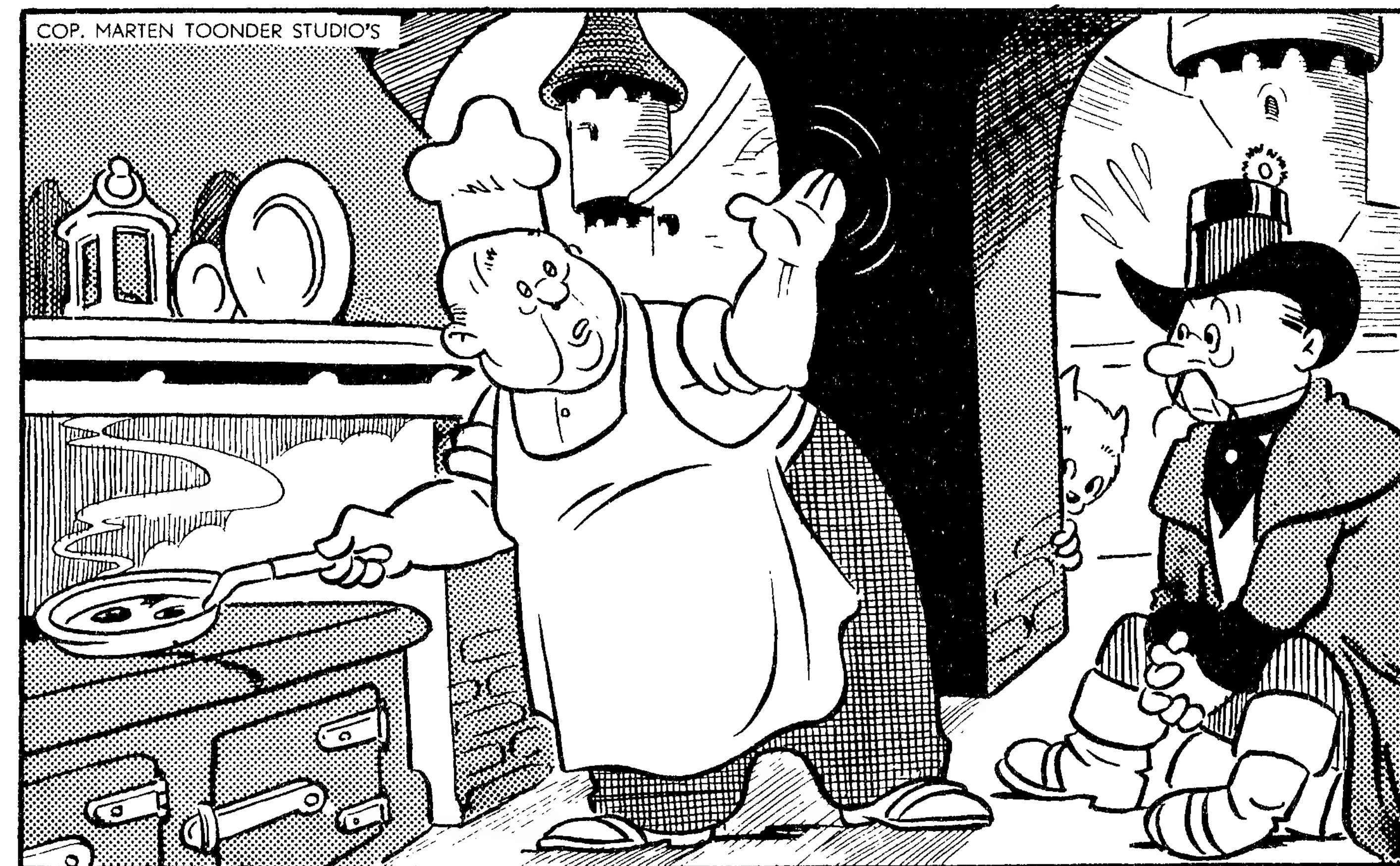
Heer Ollie wist niet meer wat te beginnen. Het zweet liep hem met straaltjes langs het gezicht en hij rommelde in zijn koffertje, totdat er niets meer in zat.
'Ik ben beroofd, genade!' zei hij eindelijk. 'Mijn pilletjes, die u zouden genezen zitten er niet meer in. Onderweg heeft een roover ons...'
'Zwijg!' bulderde de hertog. 'Brutale kerel! Hoe durf je me hier onder de oogen te komen!!!! En dan nog leugens op de koop toe! Dokter Sassafras, ga de lijfwacht halen en laat dezen man opsluiten! In het cachot met hem! Uit! Ik zal je leeren, hoe ik kerels als jij bestraf!'

'Heel graag, uwe genade!' zei dokter Sassafras.
'Het is heel treurig, dat zulke lieden misbruik maken van uw ziekte! Ik zal de wacht roepen.'
En even later marcheerden vijf mannen van de lijfwacht de zaal binnen, recht op heer Bommel af. 'Raak me niet aan!' riep heer Ollie. 'Ik ben Oleum B. Kalicum... Bommel, bedoel ik... eh... Ommel Bommel Kalicum van Bommelstein en ik ben beroofd!' Maar het hielp hem allemaal niets. De soldaten grepen hem beet en duwden hem de zaal uit. Tom Poes liep er terneergeslagen achter aan.

Ja, het zag er niet mooi uit voor heer Bommel. De schildwachten sleurden hem mee naar beneden in een donker, vochtig gewelf. Overal waren hekken en deuren met grendels en overal stonden wachtposten. Het was wel haast onmogelijk om te ontvluchten uit de kelders van het kasteel Sinopel, dat zag heer Ollie wel in. Ten slotte werd hij in een groote donkere cel gestopt, een zwaar ijzeren hek werd dichtgedaan en daar zat hij nu.
'Hoor eens even!' riep hij tegen een officier van de wacht, die kwam kijken of hij goed opgesloten was, 'ik ben Ollie B. Bommel! U zult me vast wel kennen, als u geregeld de kranten leest en een heer bent! Laat me hier uit, edele vriend, dan krijgt u twee duizend gouden dukaten van me. Dit is geen verblijfplaats voor lieden van onzen stand, zegt u nu zelf!'
'Omkooperij!' zei de officier. 'Ik zou u aanraden te zwijgen, de zaak wordt er voor u niet beter op met die praatjes!'
Tom Poes was intussen achter heer Bommel aan naar beneden gegaan, maar bij het eerste hek werd hij tegengehouden door een schildwacht.
'Halt!' zei die. 'Maak dat je weg komt, manneke! Je mag van geluk spreken, dat jij ook niet opgesloten bent in het cachot! Ik zou maar gauw verdwijnen, voordat de hertog er spijt van krijgt!'

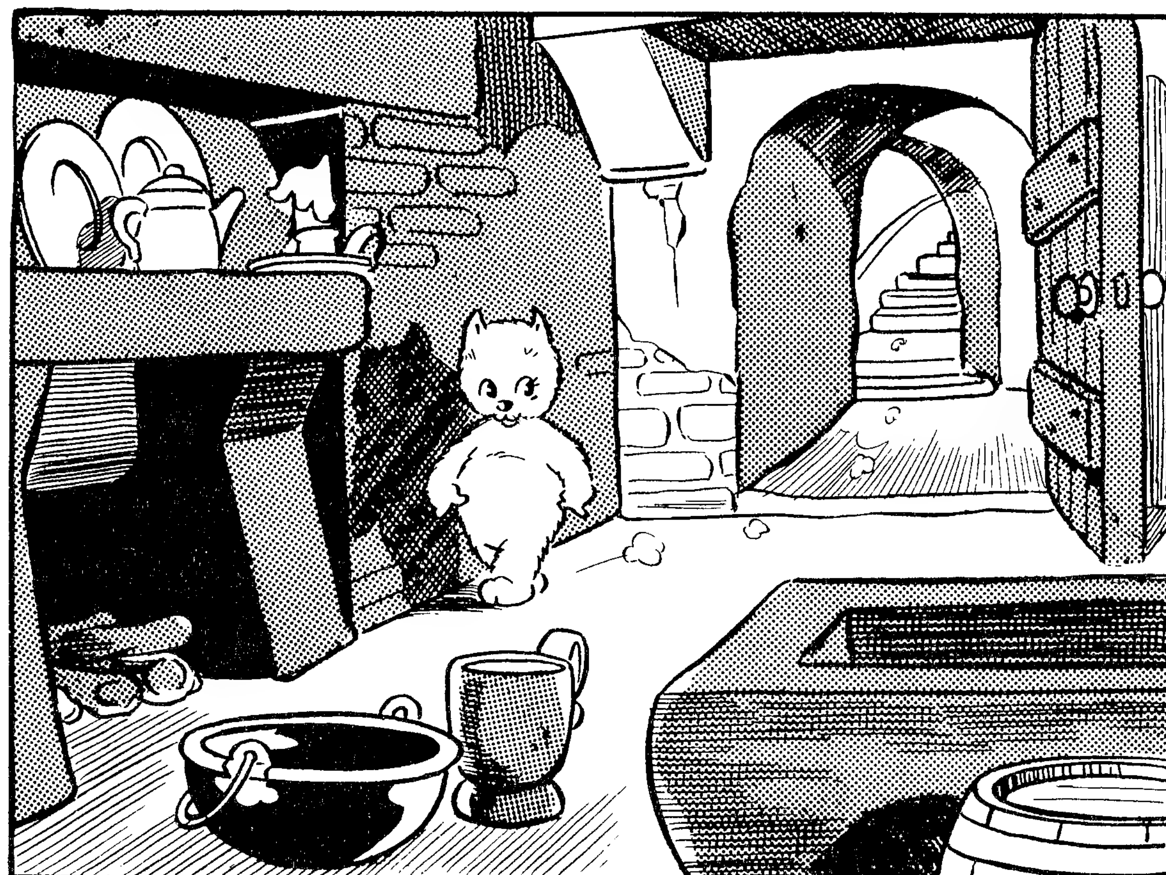

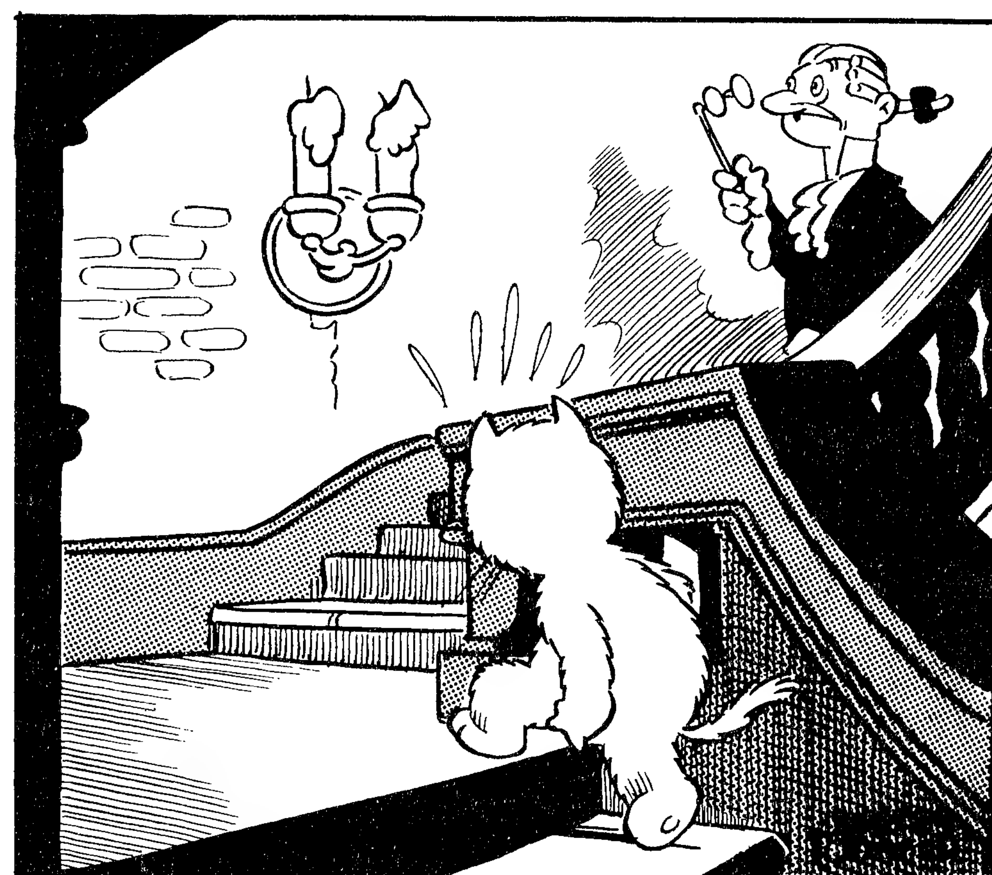

Tom Poes bleef niet in den kelder. Hij maakte dat hij weg kwam en klom de trappen weer op.
Wat kan ik ook voor heer Bommel doen? dacht hij. Het eenige wat er op zit, is, om dien roover te vinden en hem de pillen van dokter Jodetum Kalicum weer af te nemen. Als ik dien hertog beter kan maken, zal hij misschien heer Bommel weer vrijlaten uit dankbaarheid. Maar ik begrijp niet waarom dokter Sassafras hem niet kan genezen... Het is een vreemd geval, hoe meer ik er over nadenk.
Intussen was Tom Poes door een torendeurtje op een groote brug gekomen. Toen hij nu de trappen hiervan volgde, kwam hij ineens bij een keuken uit en toen hij hier naar binnen keek, zag hij er den koetsier zitten.
'Ik ga weer naar huis,' zei de koetsier. 'Een beroerde boel. Dien meneer Bommel hebben ze opgesloten, hoor ik. Ik kan hier niet wachten, totdat hij weer vrij komt, nee, ik ga weer naar den echten dokter Kalicum toe.'
'Ik wou, dat de hertog weer beter was!' zei de kok. 'Het is niet gemakkelijk om eten voor hem te koken. Het is nooit goed, want overal wordt hij dikker van. Ja, het is een vreemd geval, want de lijfarts, dokter Sassafras, onderzoekt alles wat ik maak!'
Dat zal ik onthouden! dacht Tom Poes.

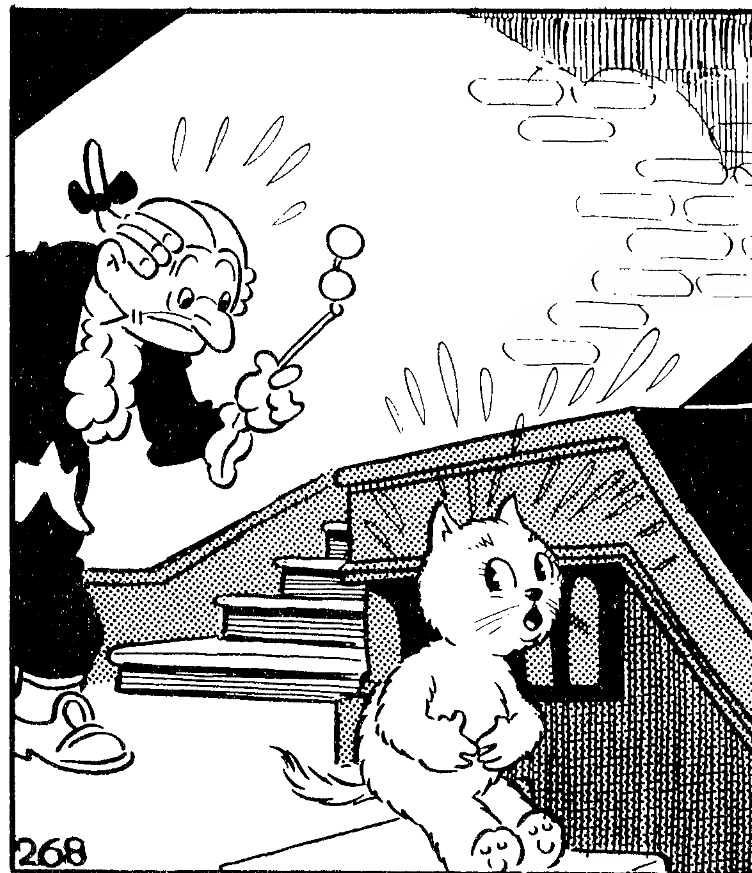

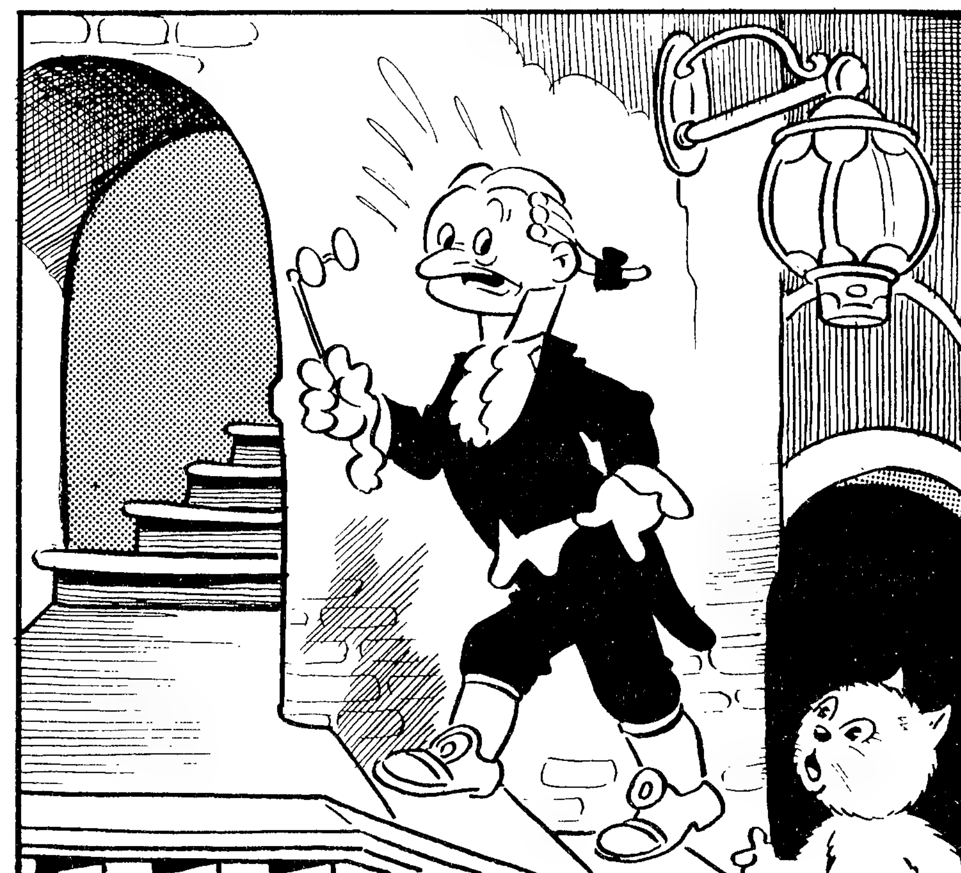
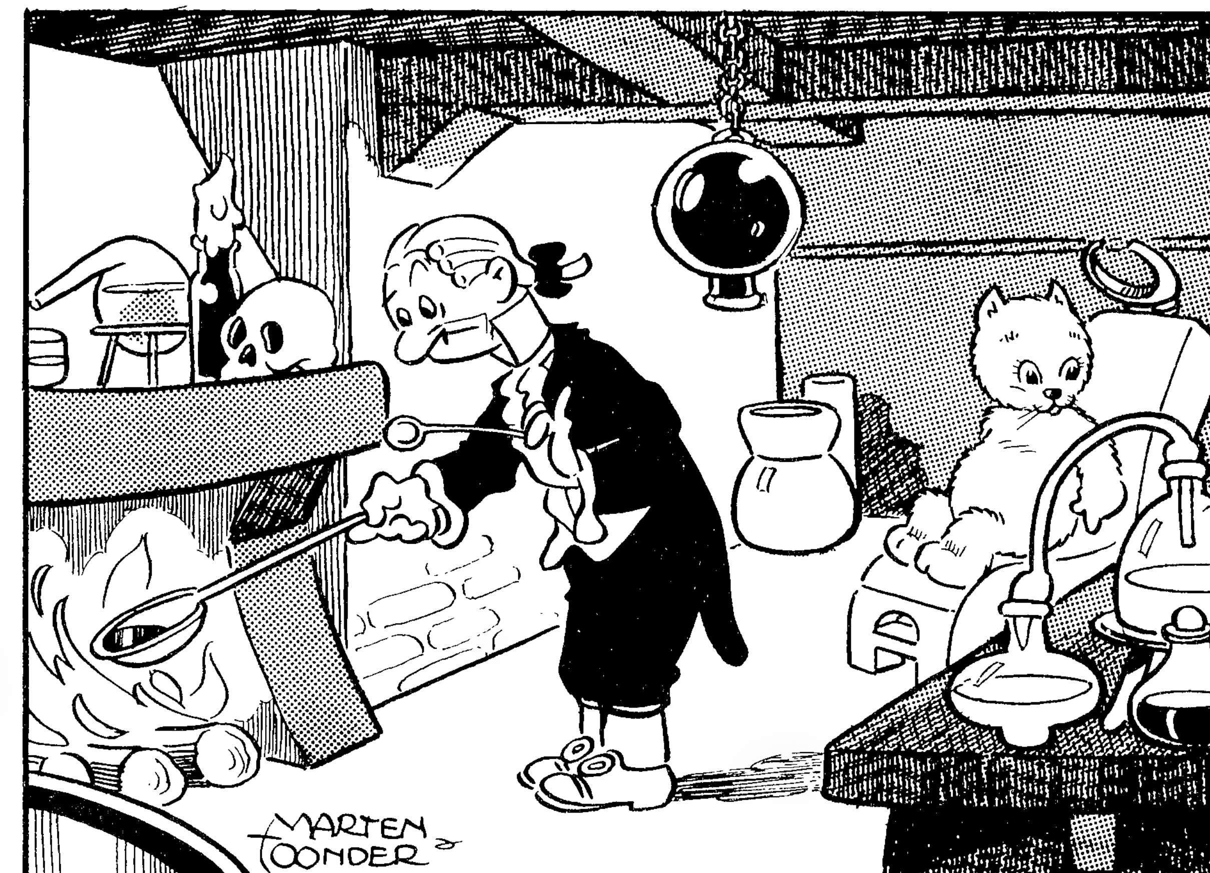

'De dokter Sassafras heeft hier een best baantje!' zei de kok. 'Zoolang de hertog ziek is, bestuurt hij zoo'n beetje het land en daar wordt hij niet armer van! Ik kan me voorstellen, dat hij het niets prettig zou vinden, wanneer de hertog beter werd.'

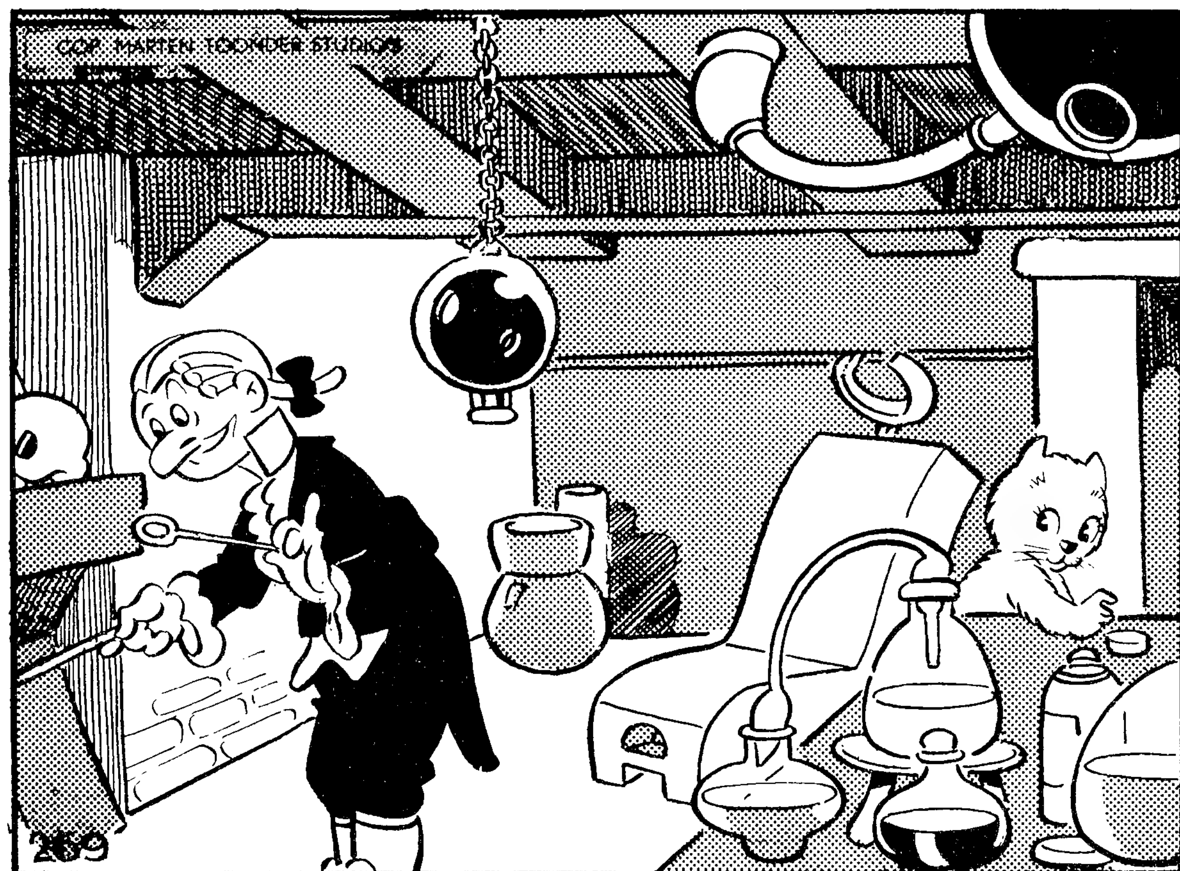
Tom Poes was intusschen naar binnen geslopen. Ik moet de kamer van dien dokter Sassafras zien te vinden, dacht hij. Maar hoe kom ik in die kamer? Inbreken lijkt me erg onvoorzichtig. Tom Poes liep langzaam een groote trap op en ineens zag hij dokter Sassafras. Toen kreeg hij een idee.

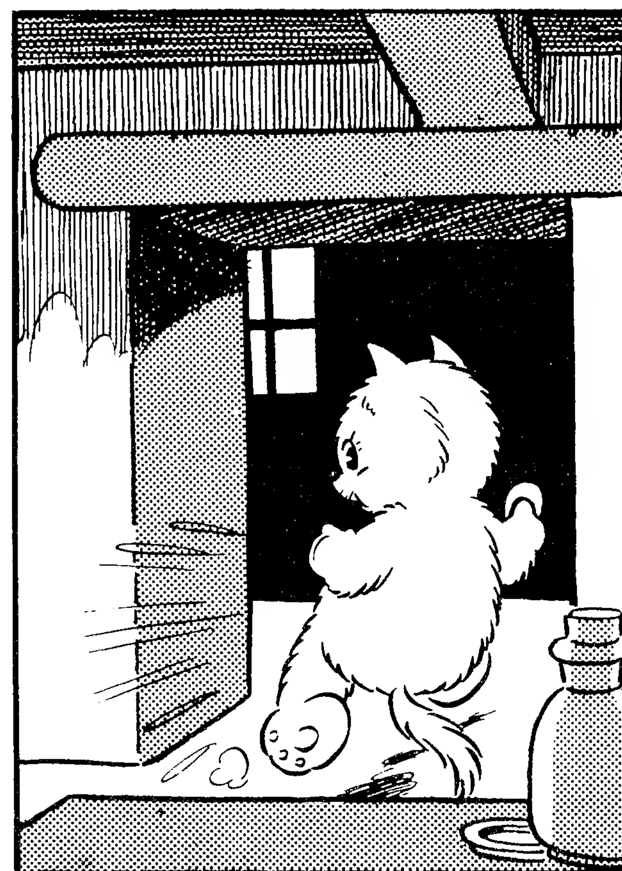
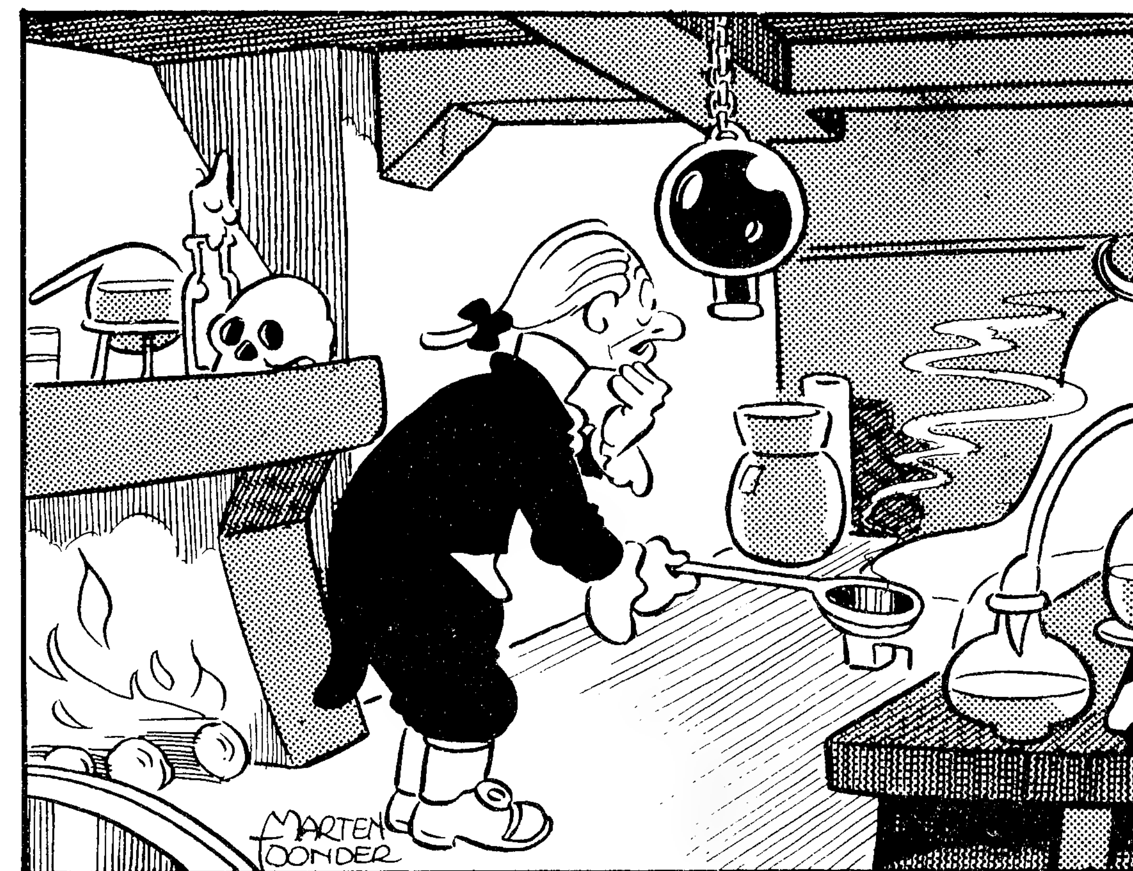

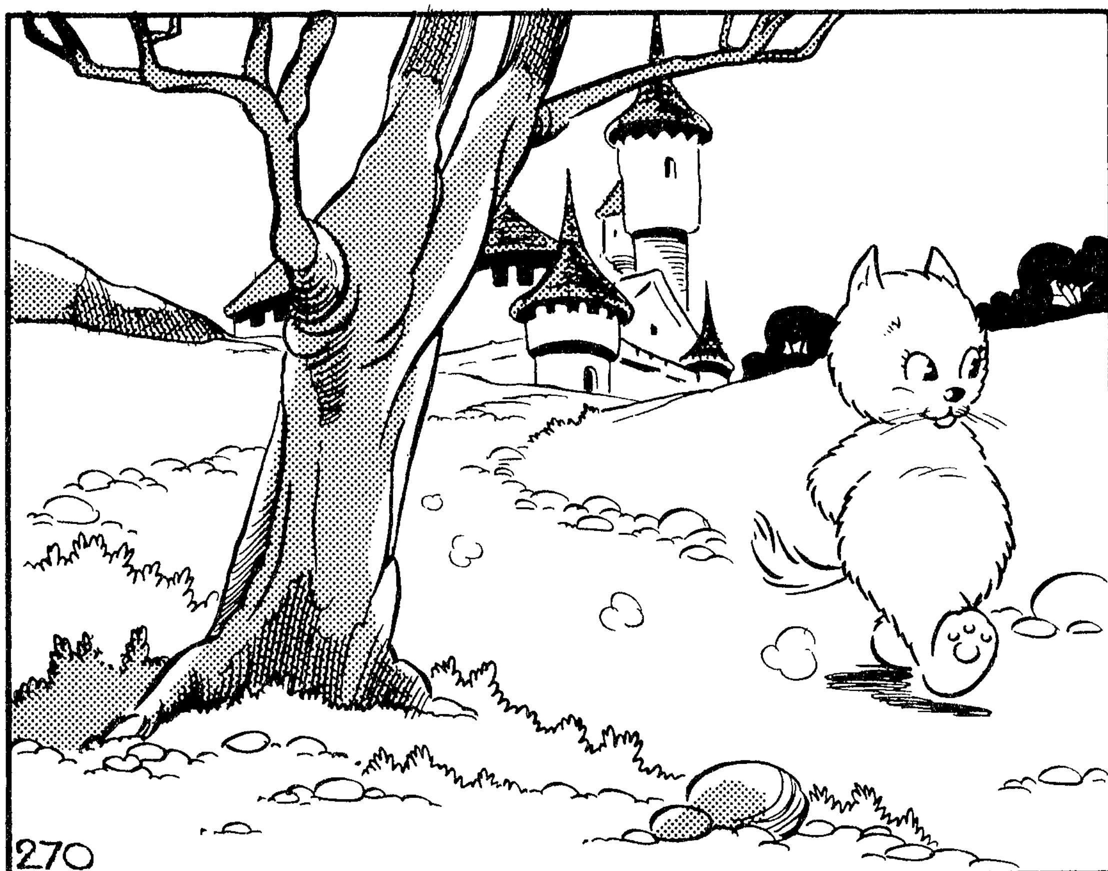
Dokter Sassafras kwam de trap af en halverwege zag hij Tom Poes op een treetje zitten.
'Oooooooooooh!' kermde Tom Poes. 'Ooooooh, wat heb ik een buikpijn! Ooooh! Wat moet ik doen? Was er maar een dokter, die mij helpen kon! Ooooooh!'
'Wat is er ventje?' zei de dokter. 'Heb je buikpijn? Kom maar mee, ik kan je wel helpen, hoewel mijn tijd zeer bezet is. Volg me maar.'
Dokter Oleum Sassafras klom de trap weer op en Tom Poes volgde hem, luid kermend.
Het lukt, dacht hij intusschen. Dat was een goed idee van mij, al zeg ik het zelf.

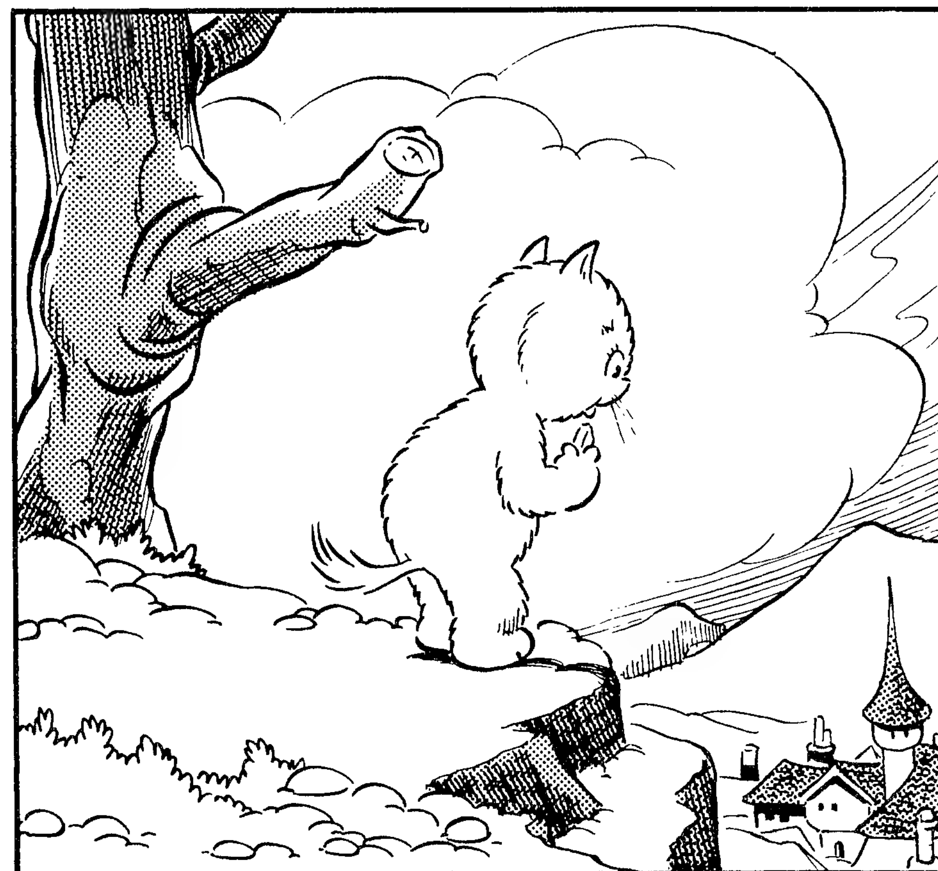
Ja, het lukte; dokter Sassafras liep regelrecht zijn kamer binnen, zette Tom Poes in een stoel en begon toen een drankje klaar te maken.
'Dit zal je wel helpen, manneke,' mompelde hij. 'Een drankje van eigen vinding tegen buikpijn. Kijk, een beetje Asa Foetida, vermengd met Lapis Infernalis en een scheutje Diaethylobromoacety-lureum. Hoe lijkt je dat? Het zal wel goed zijn, niet?'
Maar Tom Poes luisterde niet naar die vreemde namen, hij had op de tafel iets zien liggen, waar hij meer belang in stelde.
Aha, dacht hij, nu weet ik genoeg. Nu gaat het er alleen maar om hier weer goed weg te raken.

Terwijl Dokter Sassafras druk bezig was met het drankje, stond Tom Poes heel voorzichtig uit zijn stoel op en sloop naar de tafel toe. Met een vluggen greep pakte hij het doosje op, dat daar stond en rende de deur uit, zonder geluid te maken. Ja, dat was een vreemd geval, want het doosje, dat hij gepakt had, was hetzelfde als waar de pilletjes van heer Bommel in zaten.
Hoe komt die dokter aan dat doosje? dacht Tom Poes. Het kan niet anders of hij staat in verbinding met dien roover, die ons heeft aangevallen! Die moet hem die pillen hebben gegeven!! De dokter had intusschen zijn drankje klaargemaakt en draaide zich om, om het aan Tom Poes te geven. Maar tot zijn groote verbazing merkte hij, dat de stoel leeg was.
Wel, wel, heb ik ooit! mompelde hij. Nu sloof ik me uit, om dat ventje van zijn buikpijn af te helpen en hij verdwijnt, zonder een woord te zeggen! Wel, wel! Hij is zeker bang geworden! Och, ik kan het me voorstellen... De meeste lieden zijn niet gewend om Latijnsche namen te begrijpen.

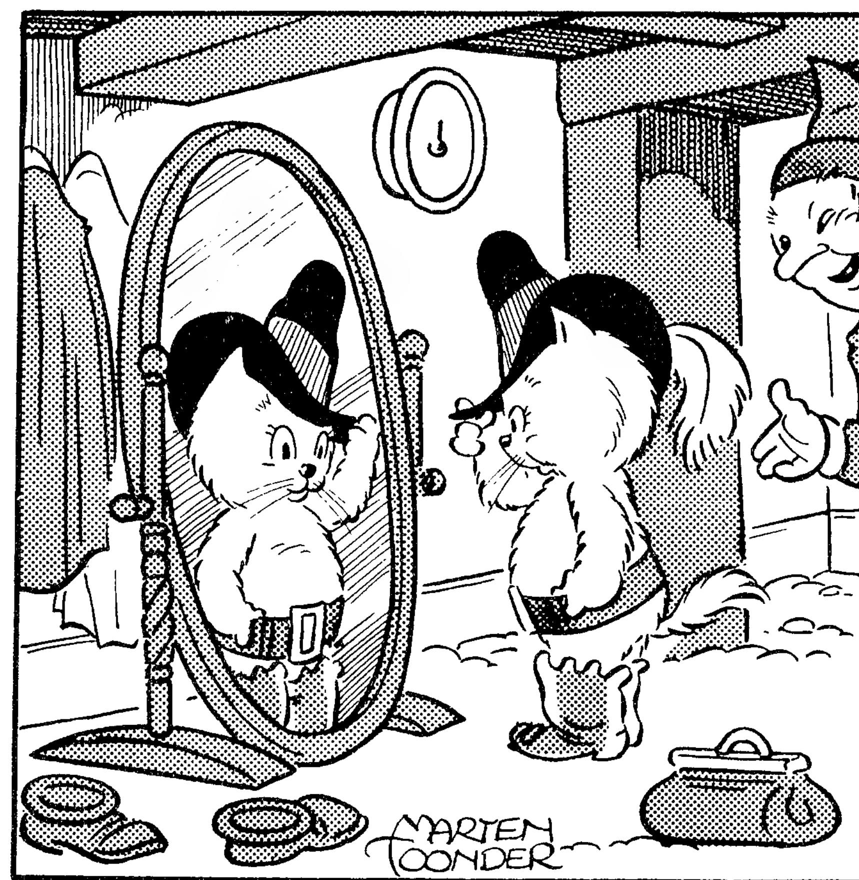

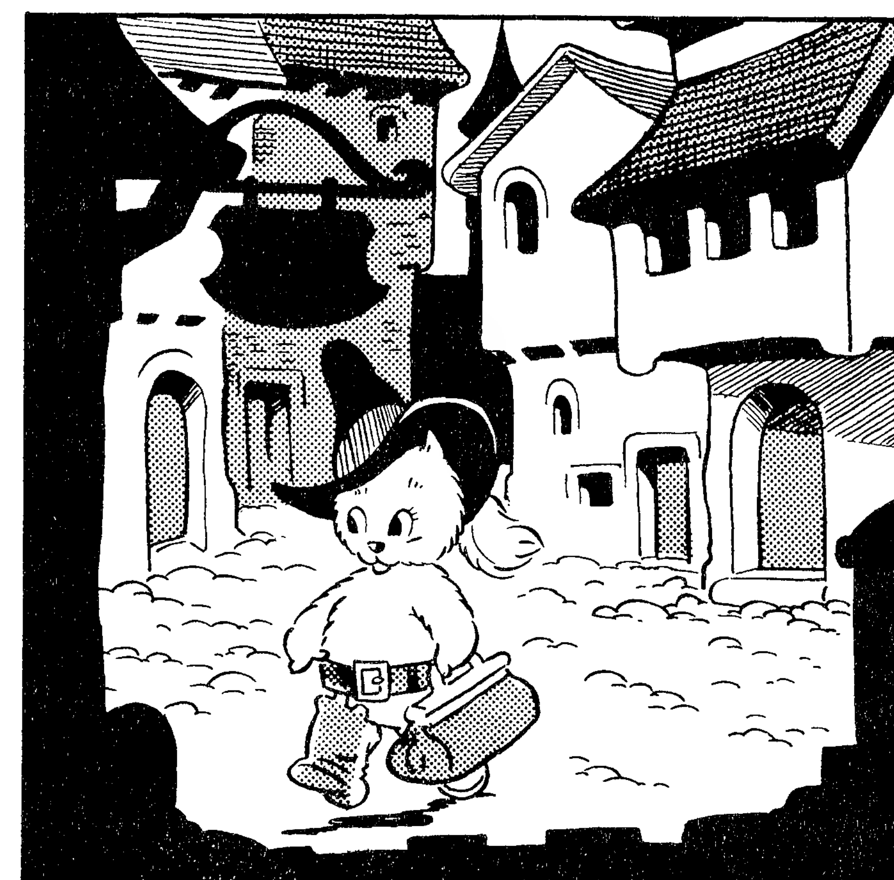

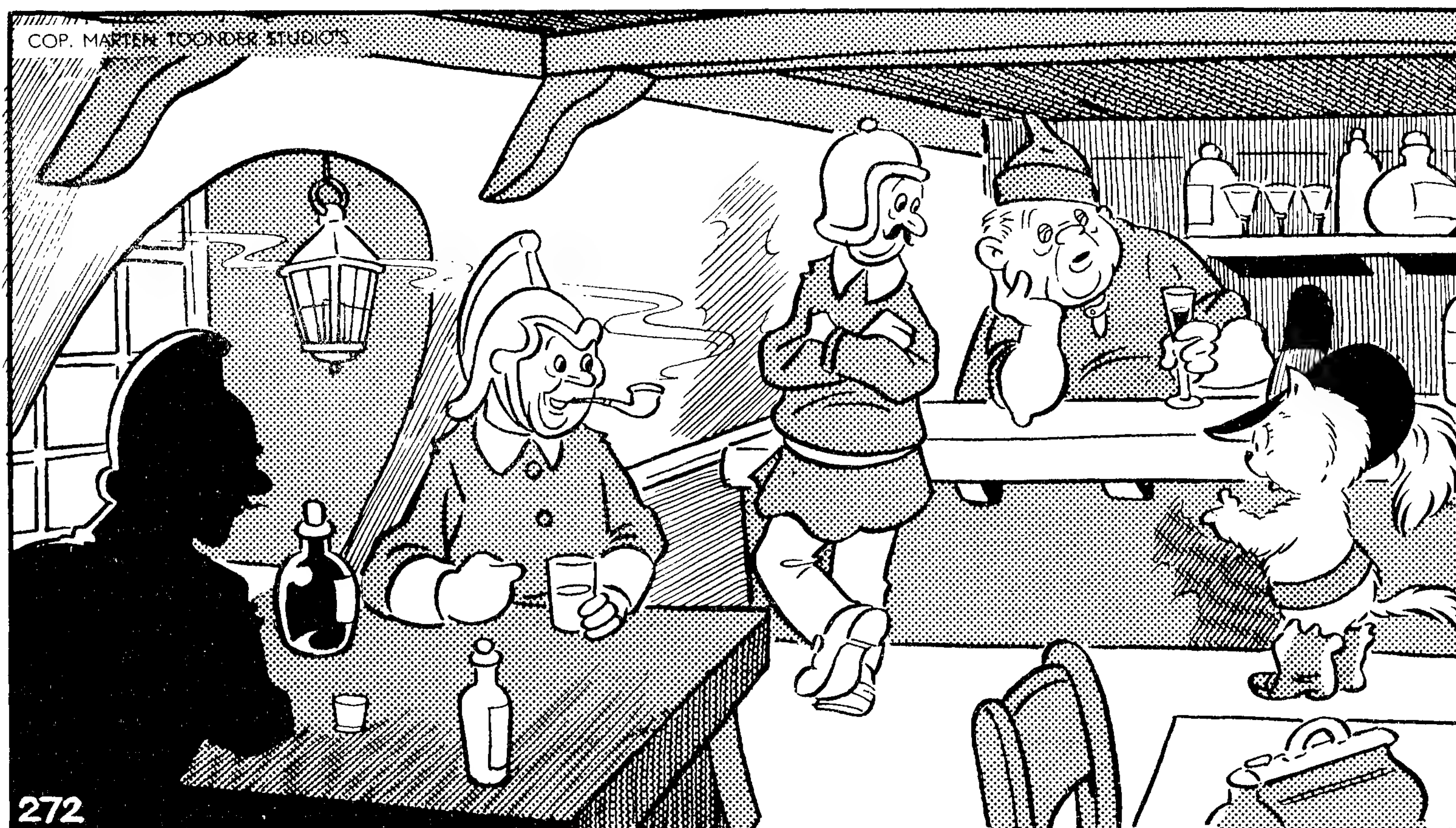
Tom Poes was naar buiten geloopen en het gelukte hem om buiten het kasteel te raken, zonder dat iemand hem aanhield. Het is een vreemd geval, dacht hij. Hoe komt die dokter Sassafras nu aan de pillen van heer Bommel? Het kan niet anders of hij staat in verbinding met den roover, die ons heeft aangehouden. Dat was natuurlijk afgesproken werk; alle dokters, die naar Sinopel kwamen, om den hertog te genezen, werden door dien roover overvallen en beroofd. En als ze dan voor den hertog stonden, zonder medicijnen, zei die Sassafras, dat het bedriegers waren en zorgde er voor, dat ze in de gevangenis kwamen. Ik ga nu eerst proberen dien roover te vangen. Tom Poes liep den weg over de hoogvlakte af, totdat hij bij een steilen rotswand kwam en beneden zich een klein stadje zag liggen.
Nu moet ik zien een goeden uitdrager te vinden, dacht hij. Ik heb een plan, een erg goed plan, al zeg ik het zelf, maar daarvoor moet ik mij een beetje vermommen.

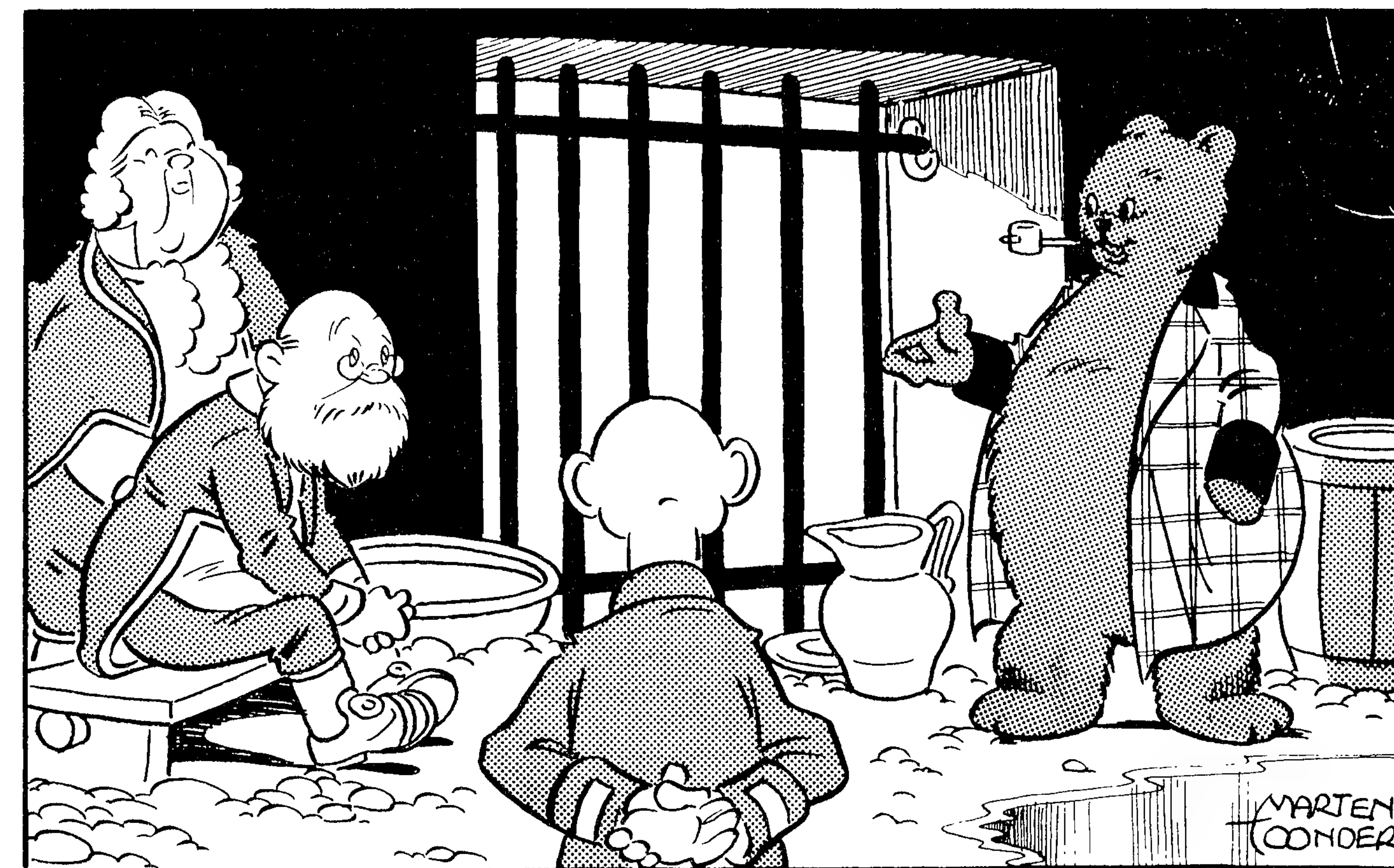

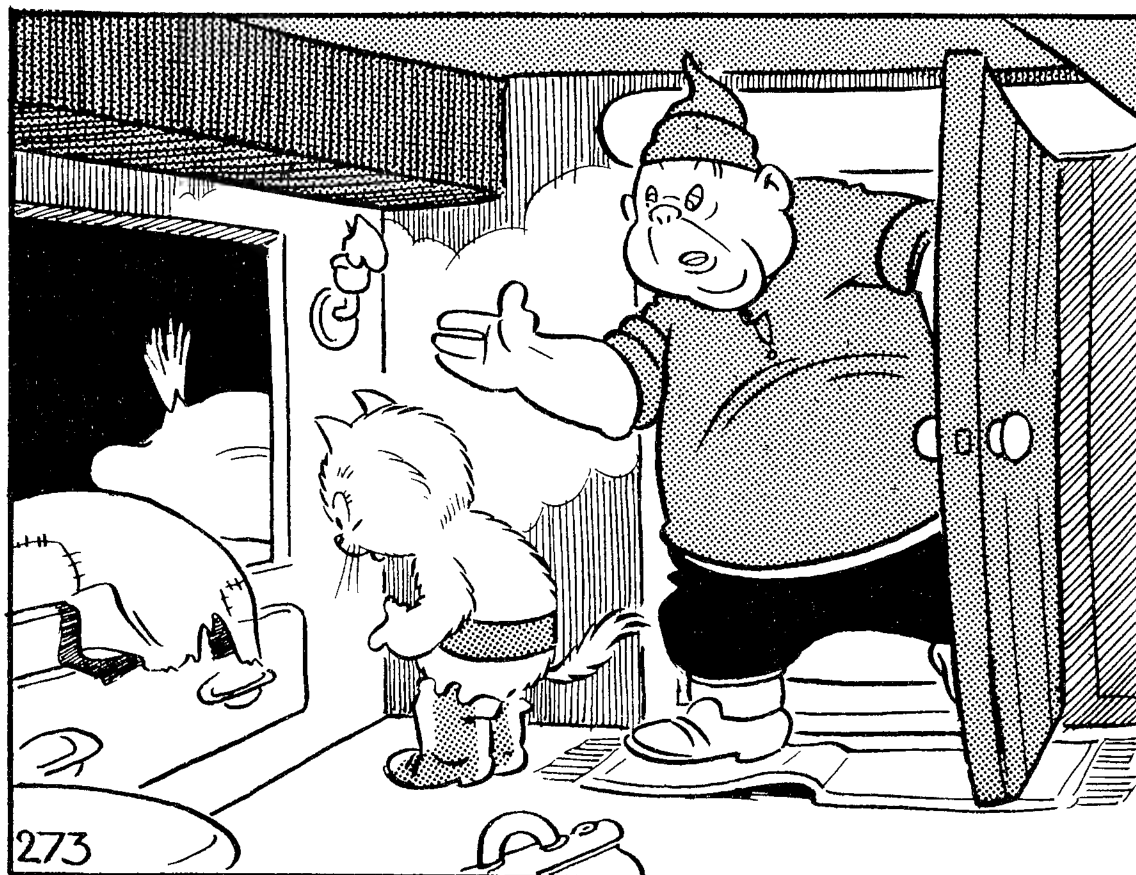
Tom Poes stapte het oude-kleerenwinkeltje binnen. Het was er klein en het stond er vol rommel. 'Ik wil graag een hoed van u hebben,' zei hij tegen den koopman. 'Een hoed, een riem, een paar laarzen en een klein koffertje, met een goede lasso en een sterken zak er in. Zou dat gaan?'
'Wel zeker, wel zeker!' zei de koopman. 'Komt u maar eens mee, meneertje! Ik heb een heel mooien hoed voor u, met een echte struisveer er op! Een hoed voor een edelman, meneertje! En een gordel en laarzen heb ik ook! Komt u maar eens mee!' Tom Poes volgde den koopman naar een klein kamertje achter den winkel en paste, wat de man hem gaf. Toen hij zichzelf daarna in den spiegel bekeek, was hij erg tevreden.
'Het staat me goed!' mompelde hij tevreden. 'Zoo'n hoed en zulke laarzen heb ik eigenlijk altijd al gezocht! Hm ja, dit zal ik maar nemen. Nu nog een koffertje, een zak en een goede lasso, dan ben ik klaar. De rekening kunt u wel aan den hertog van Sinopel sturen.'
'Heel goed, heel goed, edele heer!' zei de koopman buigend. 'Heel graag!'
Even later stapte Tom Poes in zijn nieuwe kleeding den winkel uit en liep door het stille stadje, totdat hij op een klein marktplein kwam. Daar stond een oude herberg, 'Het Hof van Sinopel' heette die, en daar wandelde Tom Poes naar binnen.

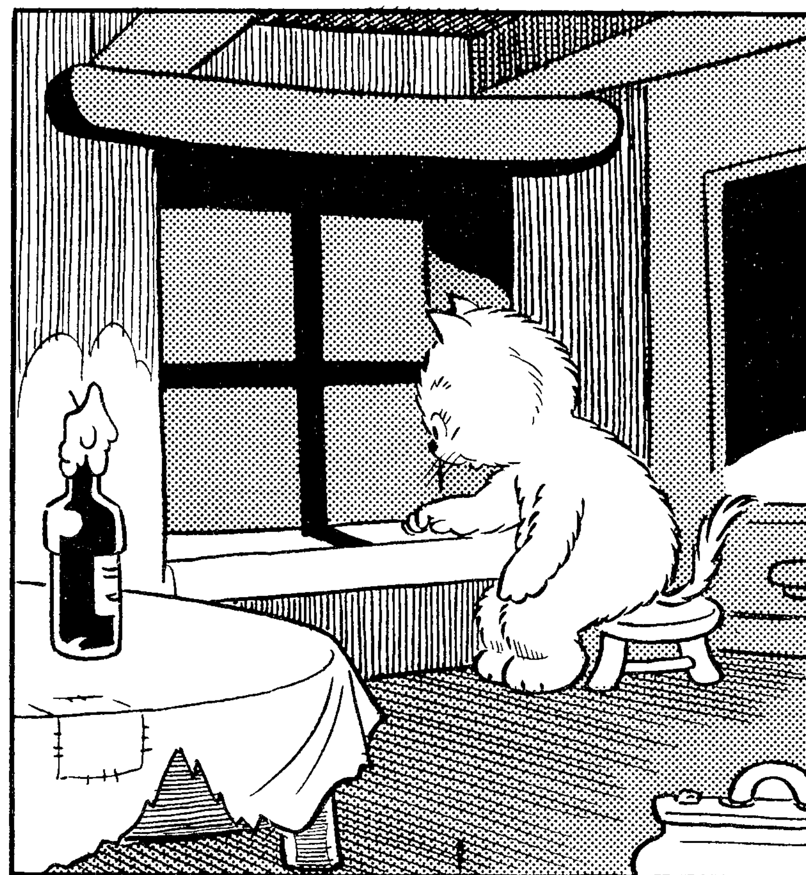
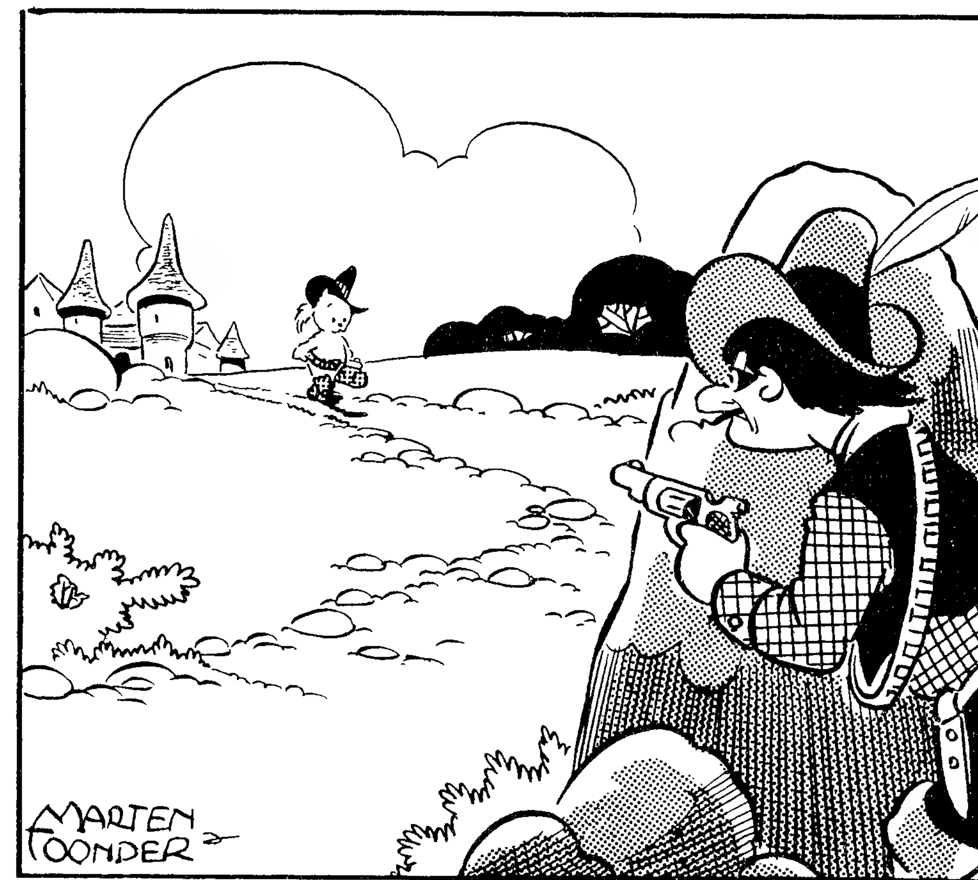

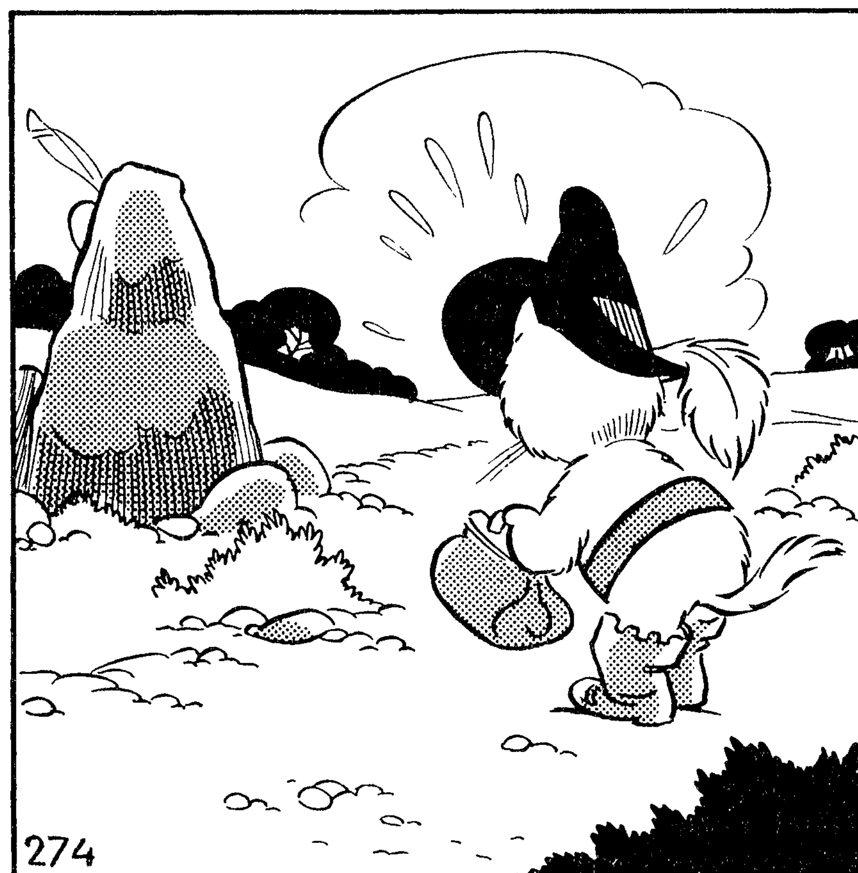
Het was niet erg vol in de oude herberg 'Het Hof van Sinopel'. Er zaten een paar soldaten van de lijfwacht van den hertog en op 'n marskramer na, waren dat alle gasten.
'Heb u een goede kamer voor me? vroeg hij aan den dikken herbergier. Ik ben dokter en ik ga morgen naar den hertog om hem beter te maken, dus ik moet vroeg opstaan en...'
'Aha! alweer een dokter!' riep de soldaat van de lijfwacht, die een pijp rookte. 'Goed zoo! Morgenavond om dezen tijd zit je in de gevangenis! De hertog houdt niet van bedriegers!'
'Wie zegt, dat ik een bedrieger ben!' vroeg Tom Poes boos.
'Ik niet!' zei de soldaat, 'maar dokter Sassafras zal het wel zeggen en die heeft er meer verstand van dan ik.'

Intusschen zat heer Bommel nog steeds in zijn cel, onder in de kelders van het paleis. Hij had daar nog drie andere dokters aangetroffen, die er al opgesloten waren.
'Het doet me plezier, dat ik hier lieden van mijn stand heb gevonden,' zei heer Bommel, 'hoewel ik moet zeggen, dat er niet veel voor ons gedaan wordt.'
'Het is een schandaal!' zei de dikke dokter Bombix boos. Ik zit hier nu al vijf dagen, terwijl ik hierheen gekomen ben om dien hertog te genezen.'
'Wind je niet op, mijn vriend!' zei heer Bommel. 'Tom Poes loopt nog vrij rond en daarom denk ik, dat er wel gauw hulp zal opdagen.'

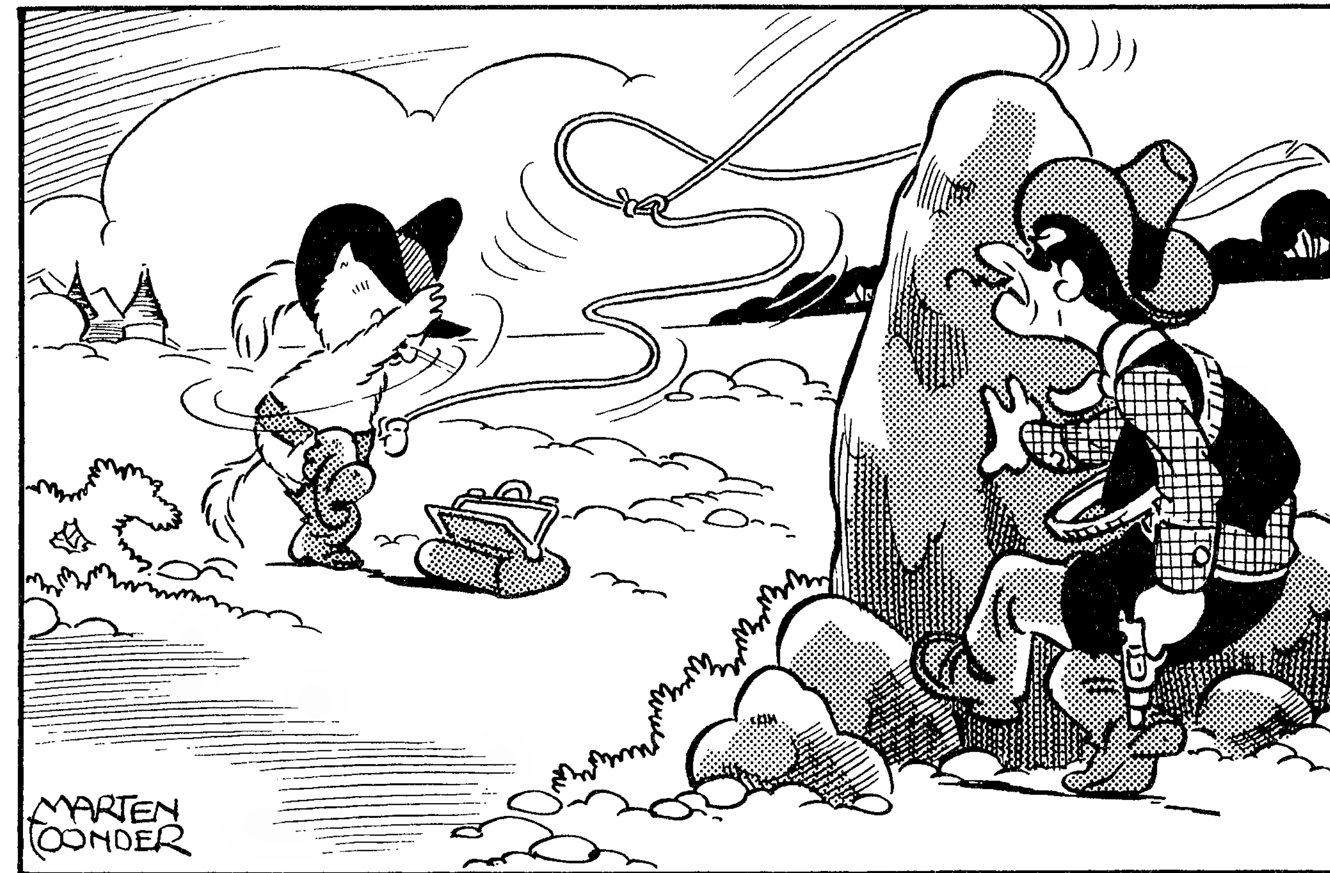

De herbergier bracht Tom Poes naar een klein kamertje, dat er tamelijk vies uitzag. 'Alsjeblieft, dokter,' zei hij, 'hier heb je m'n beste kamer, die ik alleen voor heeren bewaar. Ik zal je morgen bijtijds wekken. Goeie nacht en welterusten!'
Maar Tom Poes ging niet slapen. Het bed zag er een beetje te vies uit, vond hij en bovendien ging hij liever een beetje zitten nadenken voor het raam. Na een paar uur kwamen de soldaten naar buiten en klommen op hun paarden. 'We zullen vast aan dokter Sassafras vertellen, dat er weer een dokter komt,' grinnikte de eene. 'Dat zal hij wel prettig vinden, dan kan hij zich vast een beetje voorbereiden.'
Goed zoo, dacht Tom Poes, die het gehoord had, dat is nu juist wat ik gewild heb.
De nacht ging langzaam voorbij en al vroeg in den morgen ging Tom Poes op weg naar het kasteel Sinopel. Hij had zijn hoed op en zijn laarzen aan en het kleine koffertje droeg hij in zijn hand. Bij een kromming van den weg stond een leelijke kerel, met een masker op en een revolver in zijn hand, achter een rotsblok verscholen.
Aha! mompelde de man, ik hoef niet lang te wachten vandaag! Daar komt die dokter al aan! Vreemd, het is net alsof ik hem al vaker gezien heb!
Ja, dat kon uitkomen, want het was dezelfde roover, die de reiskoets aangehouden had!

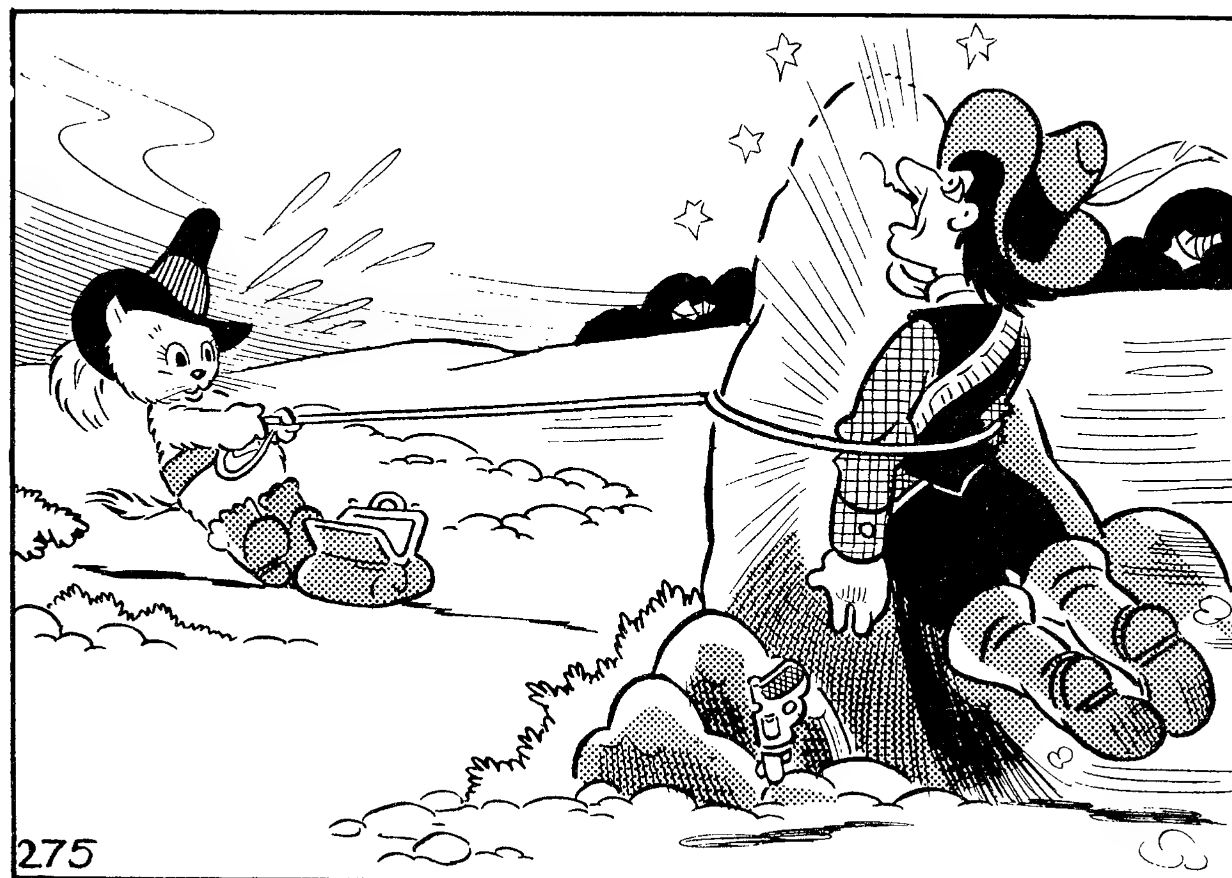

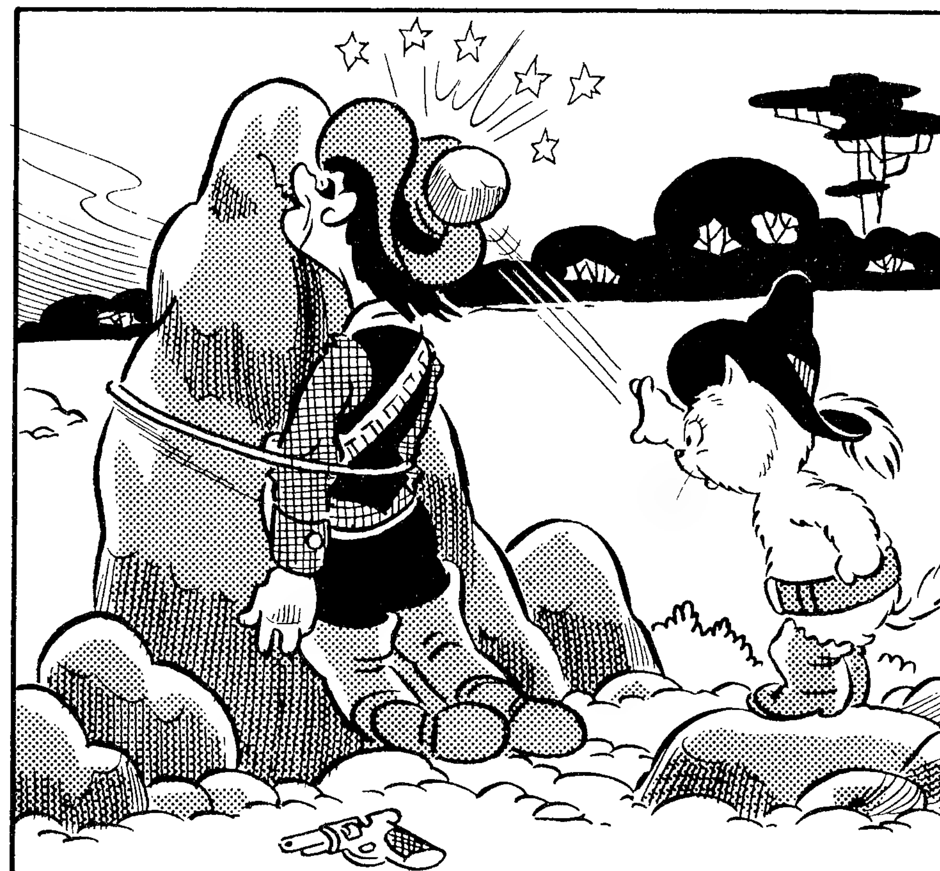

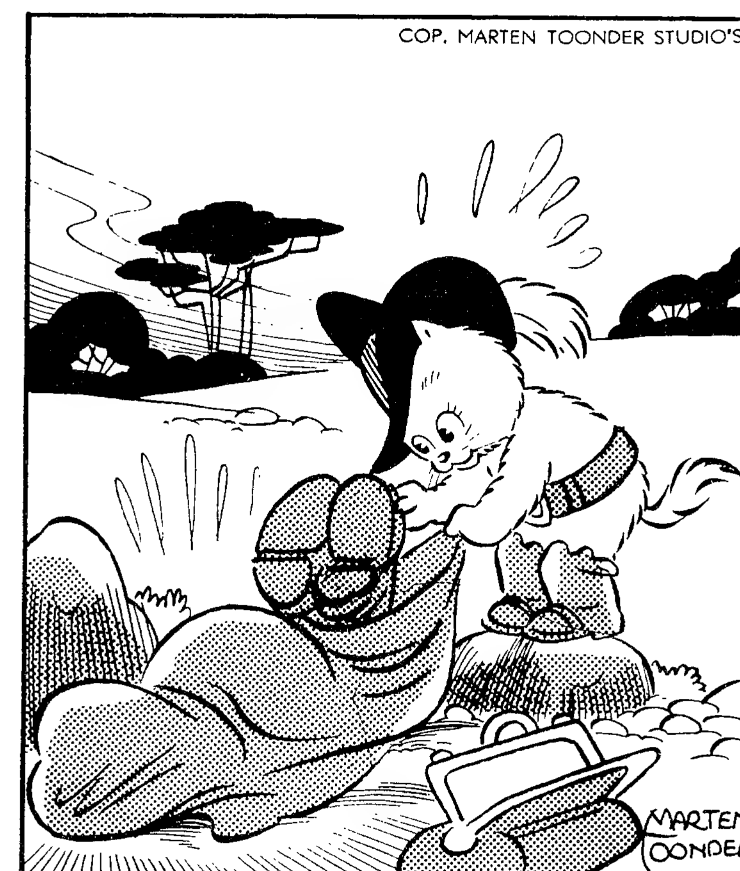

De roover zat dus op de loer en wachtte totdat Tom Poes dicht genoeg bij hem zou zijn. Maar Tom Poes is ook niet van gisteren! Toen hij vlak bij het rotsblok was gekomen, zag hij ineens, dat er een groote veer van achteren uitstak en omdat het niet gewoon is, dat er een veer uit een rotsblok steekt, draaide hij zich vliegensvlug om en maakte zijn koffertje open.

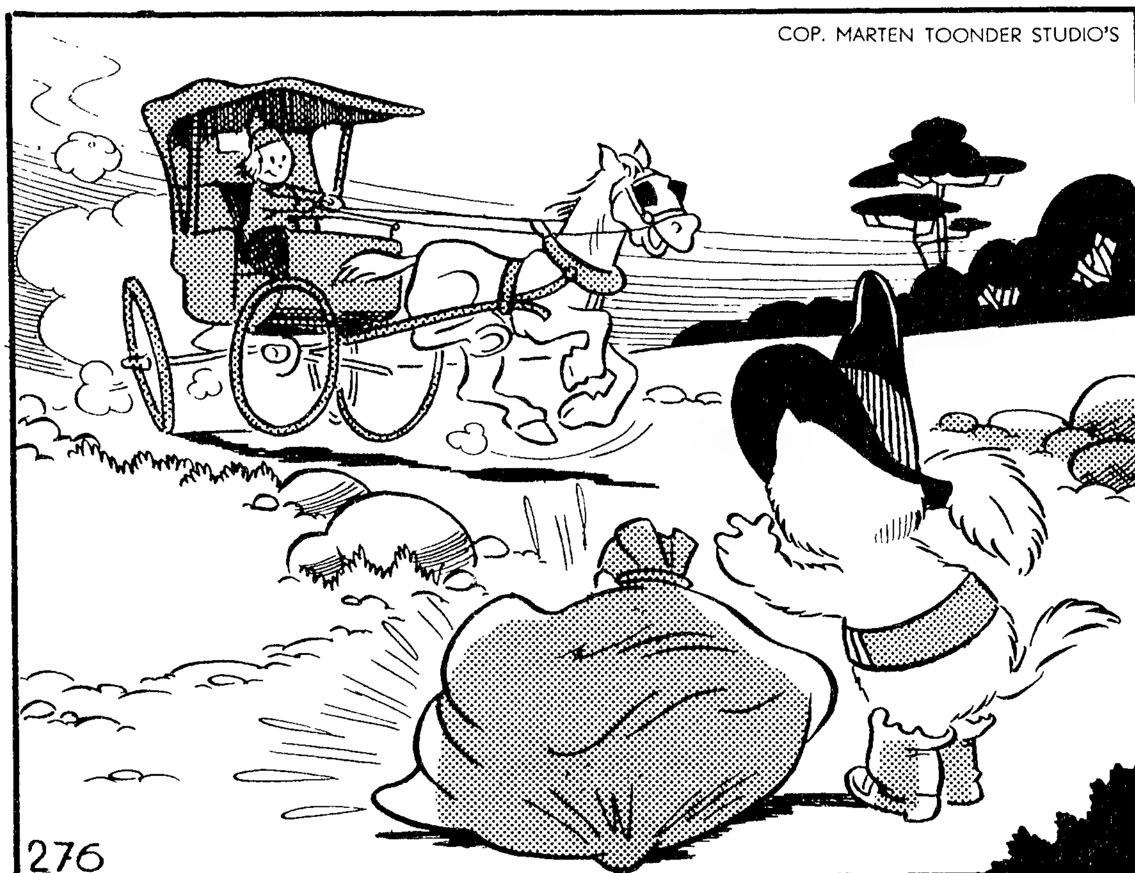
Ik zal even een medicijn uit mijn valiesje halen, mompelde hij. Dan zal ik je genezen, meneer de roover! Hij greep zijn lasso, slingerde die een paar keer door de lucht en toen... zzzzzzt! gierde het touw door de lucht, recht op het rotsblok af, waarachter de roover nog steeds stond. Nu, die schrok, dat begrijp je! Hij was er aan gewend om reizigers aan te vallen, maar niet om zelf aangevallen te worden. En nu zag hij ineens boven zijn hoofd een lasso zweven!! Maar de man was vlug, hij nam een geweldige sprong...

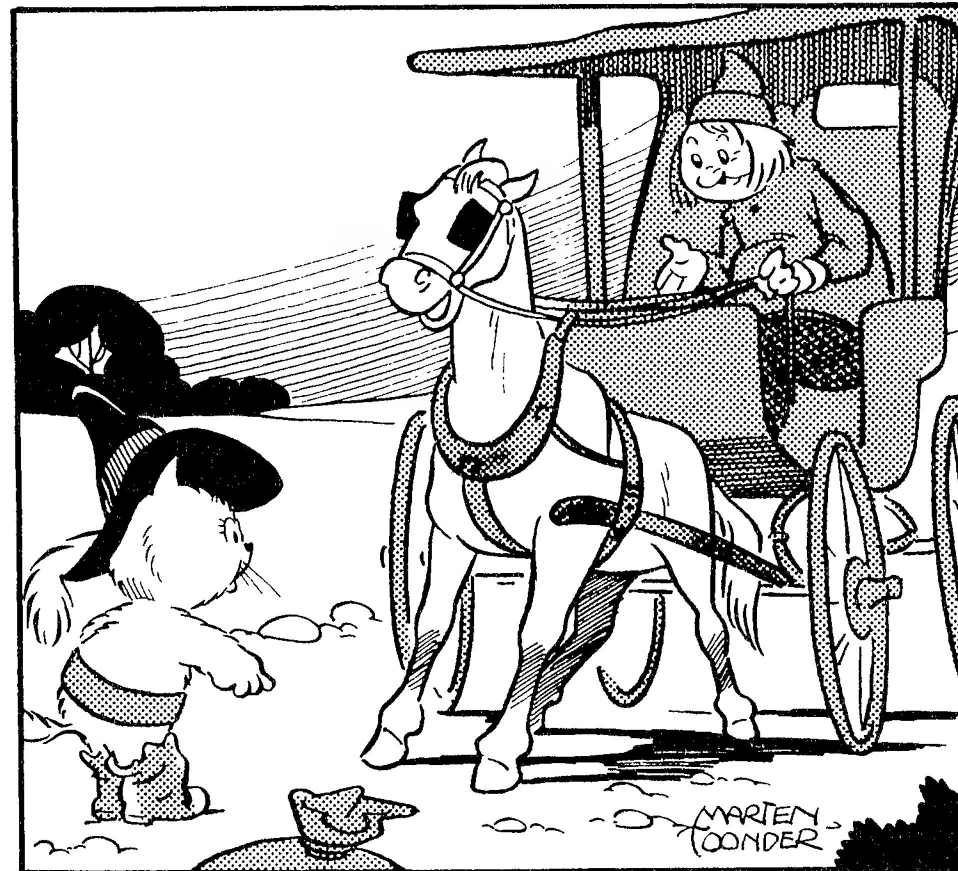

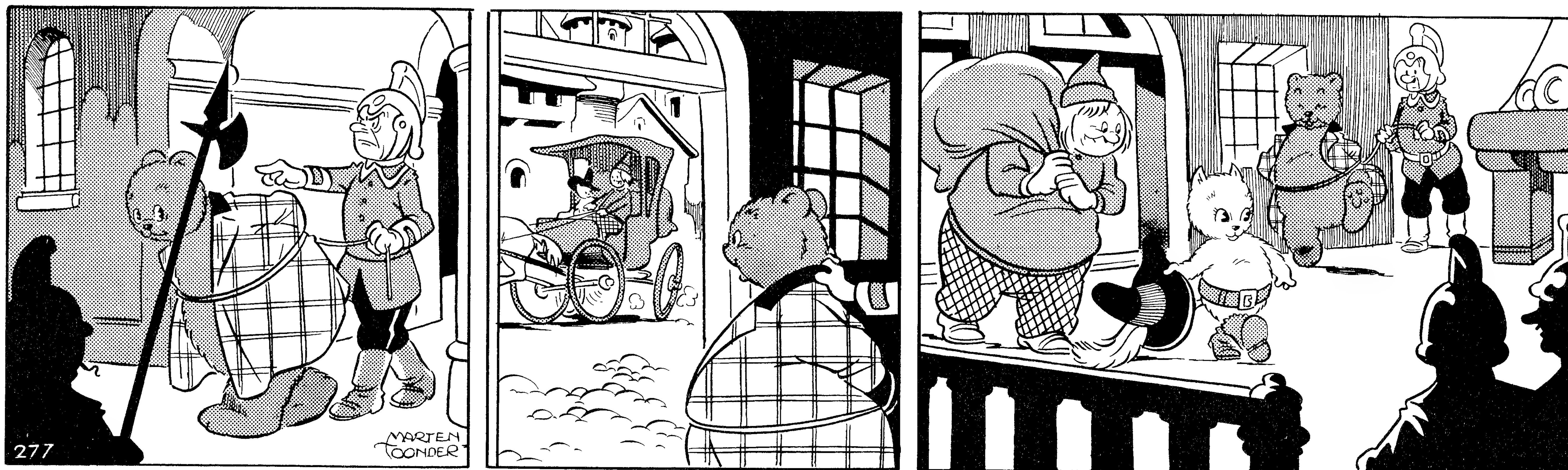
Ja, de roover nam een geweldigen sprong, maar net te laat. De lasso suisde door de lucht en slingerde zich om het rotsblok en den roover heen, zoodat de kerel met een doffen klap tegen den steen getrokken werd. Tom Poes trok zoo hard als hij kon, knoopte toen de lasso stevig vast en liep naar den achterkant, waar de roover stond.
'Maak me los of ik schiet!' brulde de man. Maar hij dacht er niet aan, dat zijn revolver op den grond gevallen was.
'Ik zal jou voor een poosje rustig maken,' zei Tom Poes, 'dan kan je meteen een beetje manieren leeren!' Hij pakte een steen op en gooide dien tegen het hoofd van den bandiet. Niet hard natuurlijk, maar toch zoo, dat het een plof gaf en de man bewusteloos was. Toen maakte Tom Poes het touw los en schoof zijn gevangene in den zak, dien hij ook in het koffertje bij zich had.
Ziezoo, die is voorlopig rustig, mompelde hij. Maar hoe krijg ik dien zwaren zak nu bijtijds in het kasteel? Dat moet gebeuren voordat deze man bijkomt, want anders ziet het er niet best uit. En al ben ik nu flink en sterk, dit kan ik toch niet dragen!

Tom Poes trof het. Hij had nog niet lang op den weg gestaan of hij zag in de verte een boerenwagen aankomen. Tom Poes sprong naar voren en begon met zijn armen te zwaaien.
'Hola! Ho!' riep hij. 'Mag ik een eindje meerijden? U gaat toch den kant van het kasteel Sinopel op en ik kan dezen zwaren zak niet alleen dragen!'
'Wel zeker,' zei de boer, die zijn paard met moeite inhield. 'Kom d'r maar in, hoor! En je treft het, want ik moet eieren naar het kasteel brengen, dus je kunt heelemaal meerijden. Dien zak draag ik wel, kom er maar in!' Tom Poes klom dus in het rijtuig, de boer trok den zak naar boven en toen reden ze verder, op weg naar het kasteel Sinopel.
Heer Bommel was intusschen uit zijn kerker gehaald en voor den hertog gebracht. 'Ik ben onschuldig, genade!' zei heer Bommel. 'Een ongemanierde roover heeft mij onderweg mijn medicijnen afgenomen, zoodat ik u niet genezen kon en...'
'Zwijg!' riep de hertog. 'Je hebt misbruik van mijn ziekte gemaakt en geprobeerd hier binnen te dringen! Ik veroordeel je om tien uur lang op de markt aan den schandpaal te staan en verder verban ik je voor eeuwig uit mijn land! Zwijg, lummel!'
Verschrikkelijk! mompelde heer Bommel. Een Ollie B. Bommel aan den schandpaal! Dat had mijn grootvader eens moeten meemaken! Toen werd hij door een soldaat gegrepen en weggebracht, om naar de markt te gaan.

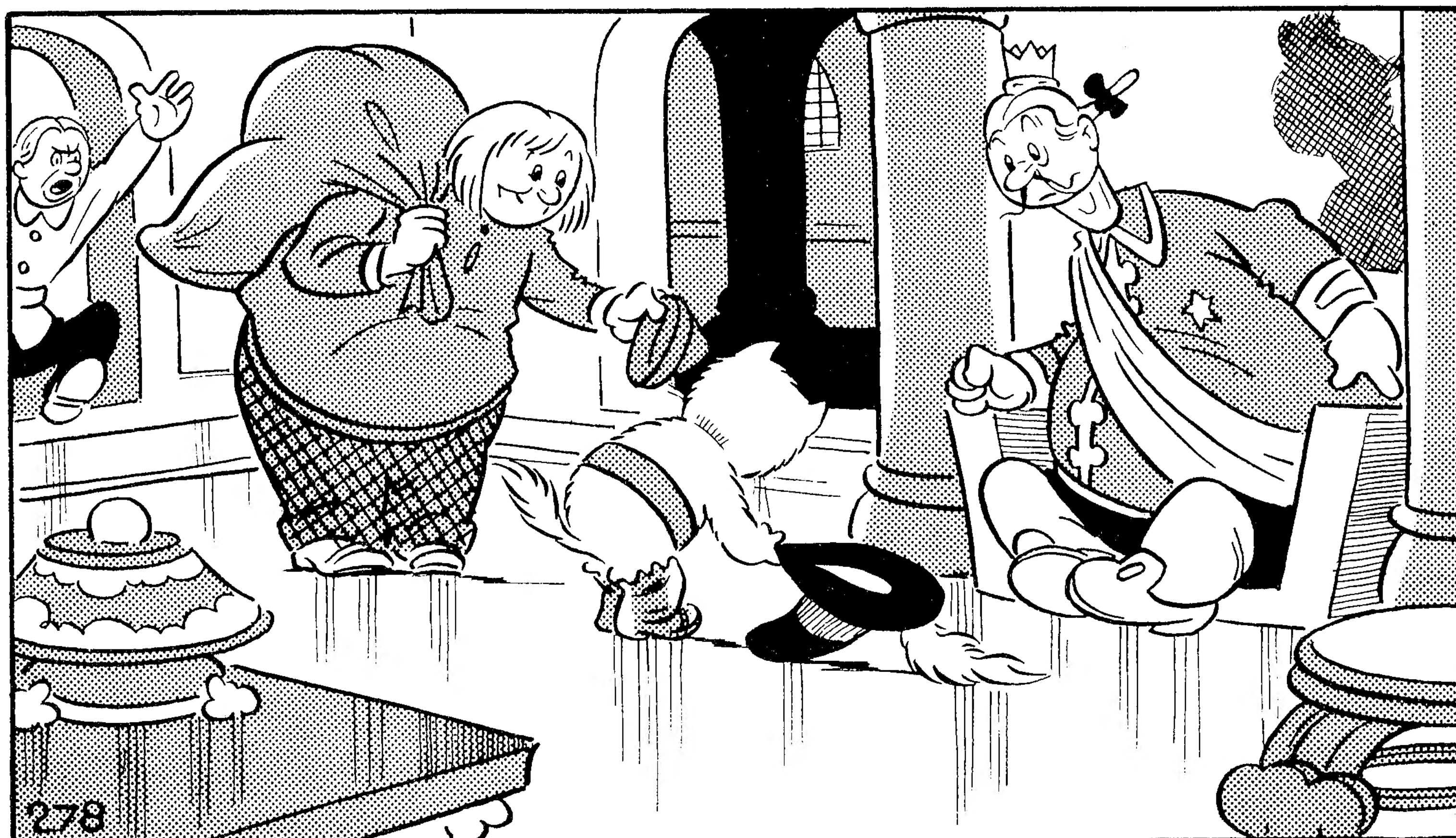

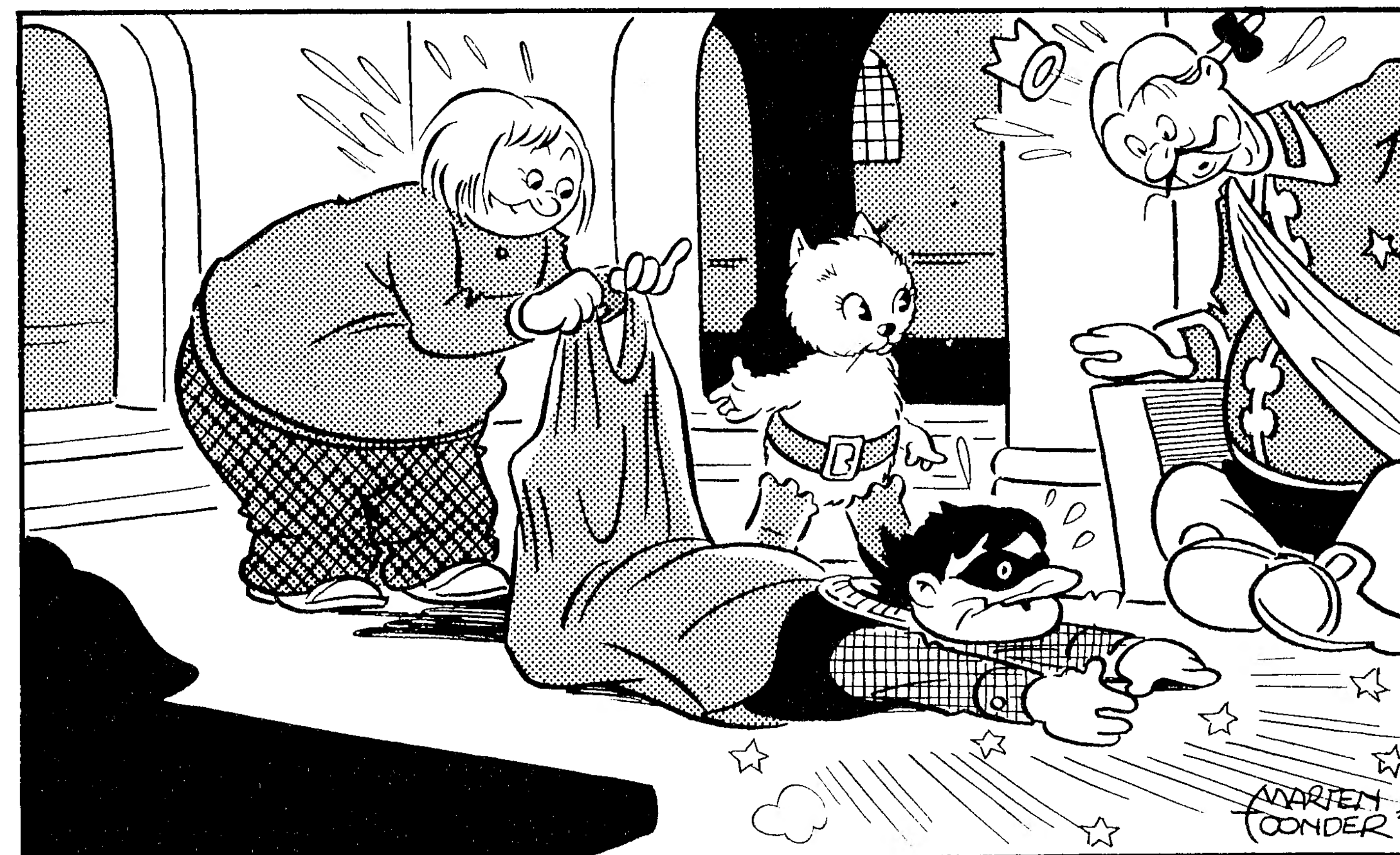
Wat een toestand! mompelde heer Bommel in zichzelf. Ik, een Bommel aan den schandpaal! O, o, wat een toestand! En Tom Poes is natuurlijk weer nergens te bekennen! Was ik maar nooit voor dokter gaan spelen! Was die dokter Jodetum Kalicum maar nooit op Bommelstein gekomen.

'Houd je mond, galgebrok!' snauwde de schildwacht. 'Als je praatjes verkoopt kan je nog een pak slaag krijgen ook! Doorlopen alsjeblieft!'

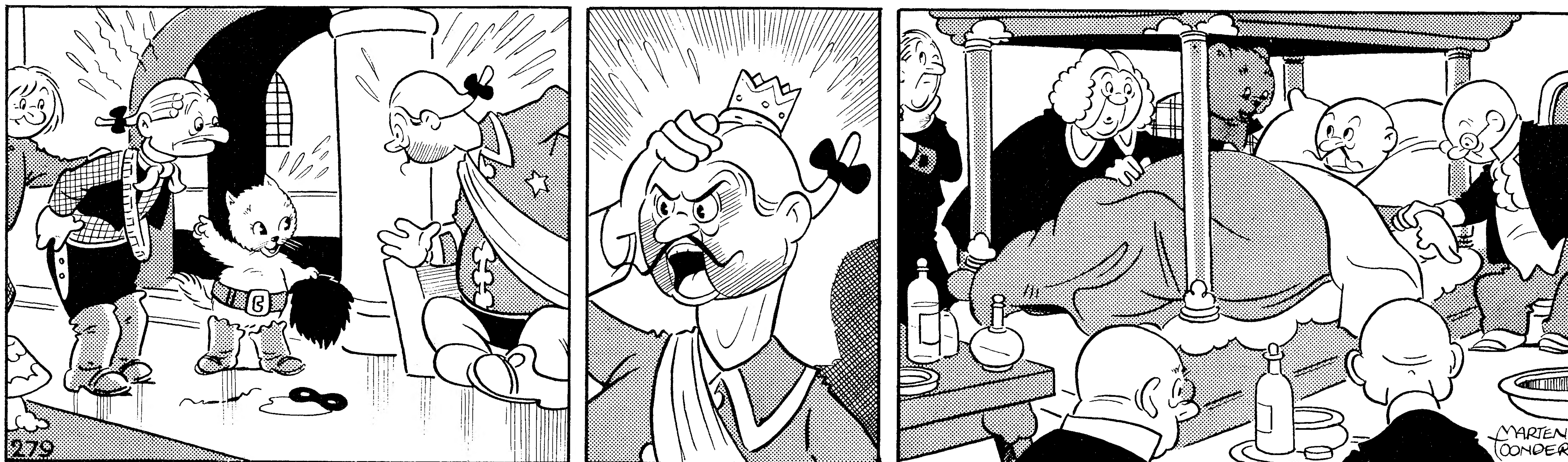
Maar heer Bommel luisterde niet naar hem. Buiten op het binnenplein kwam met luid geratel een rijtuigje aanrijden en tot zijn groote verbazing zag Ollie daar Tom Poes in zitten, Tom Poes, met een grooten hoed op en laarzen aan. En het vreemdste was, dat Tom Poes zoo maar naar binnen stapte, alsof het kasteel van hem was en dat er een boer achter hem aanliep, die een grooten zak over zijn schouder droeg. Heer Bommel begon van opgewondenheid van zijn eene been op het andere te springen en de schildwacht vergat van verbazing, dat hij naar de markt moest om den schandpaal in orde te maken.

'Wacht maar eventjes, heer Bommel,' zei Tom Poes. 'Als ik mij niet al te erg vergis, bent u over een paar minuten een vrij man.'

Tom Poes liep recht door het paleis heen en de lakeien en schildwachten waren zoo verbaasd, dat ze hem ongehinderd lieten passeren. Zoo kwam hij eindelijk in een kamer terecht, waar de hertog in een grooten stoel zat.
'Wat beteekent dat?' riep de hertog. 'Kan je je niet behoorlijk laten aandienen, vlegel?'
'Neem me niet kwalijk, uwe genade!' riep een lakei, die er ademloos achter aan kwam hollen. 'Als u het beveelt, zal ik dit individu laten verwijderen. Ik...'
'Laat maar!' zei de hertog. 'Ik wil wel eens hooren, wat deze jonge man te zeggen heeft! Spreek op, vriend!'
'Ik heb een verrassing voor u, hertog,' zei Tom Poes met een diepe buiging. 'In dezen zak zit iets, dat u wel interesseren zal. Misschien wil de heer, die zoo vriendelijk is geweest, om hem voor mij te dragen, hem nu wel even voor mij uitschudden. De oorzaak van uw ziekte zit er in, dus u moet maar goed opletten.'
Toen pakte de boer de punten van den zak beet en liet den roover er uit glijden. Je begrijpt, dat de hertog verbaasd was.
'Wat beteekent dat?' vroeg hij. 'Wat is dat voor een kerel?'

De roover was intussen bijgekomen en langzaam overeind gekrabbeld. Met een vlugge beweging trok Tom Poes hem zijn masker en zijn pruik af, de valsche snor rolde op den grond en toen... stond daar dokter Oleum Sassafras!

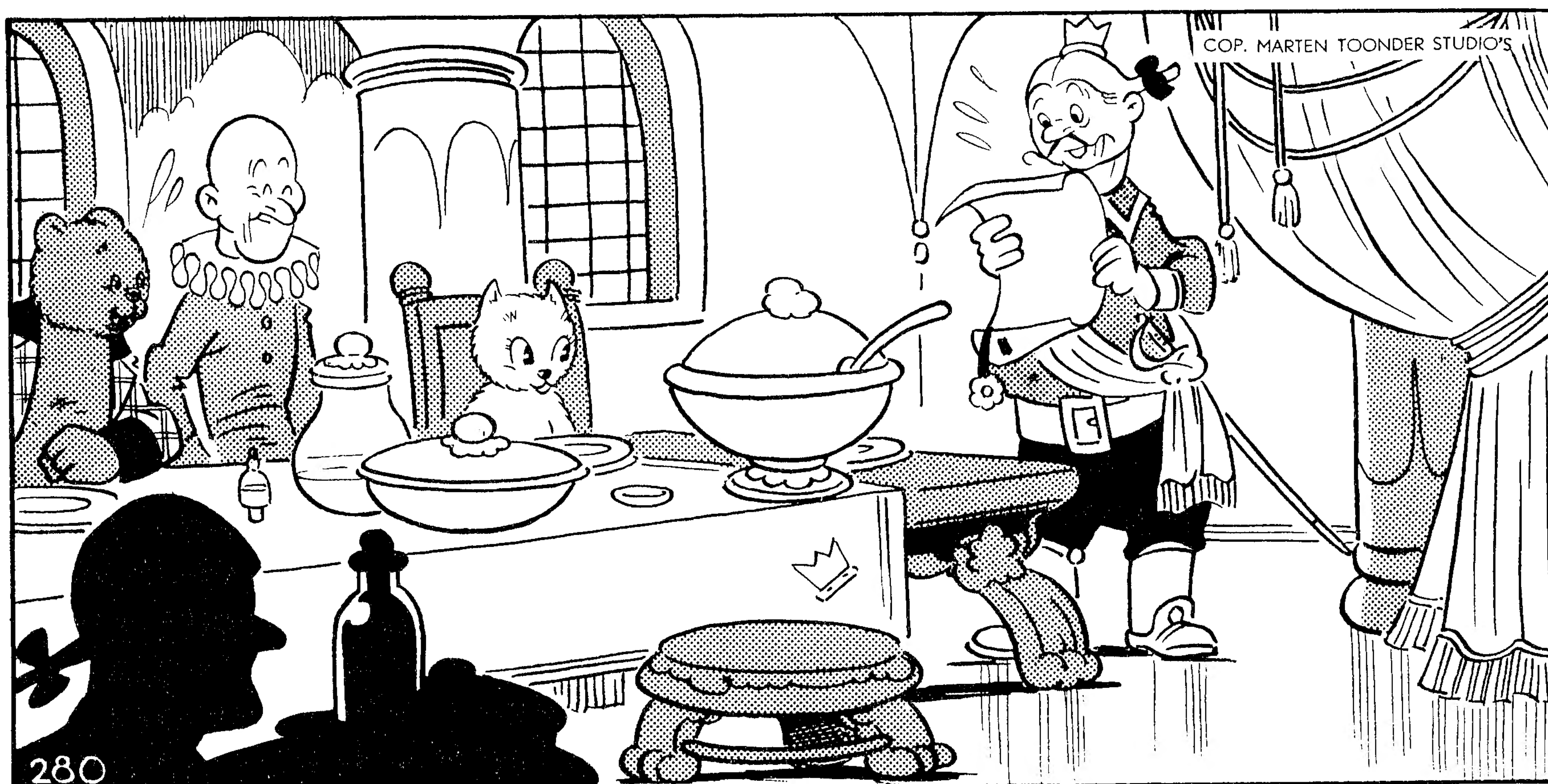
'Wat beteekent dat?' vroeg de hertog. 'Wat is dat voor een verkleedpartij?'

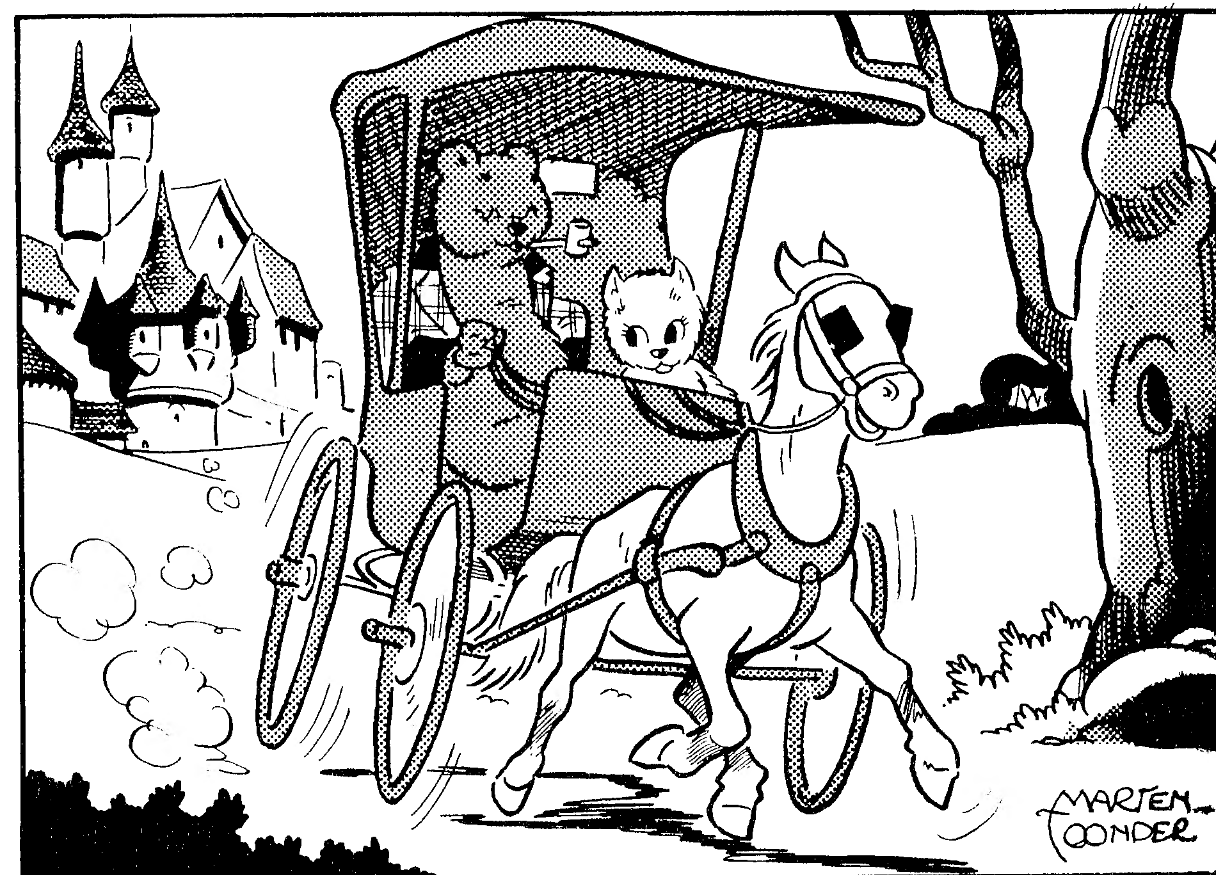
'Dit,' zei Tom Poes, 'is de man die als roover vermomd de dokters opwachtte, om hun hun medicijnen te ontstelen. U moet weten, dat hij uw eten vergiftigde, om het bestuur over uw land in handen te houden en daarom was hij bang, dat er een echte dokter zou komen, die hem ontmaskeren zou.'

'Ik beken!' riep dokter Sassafras. 'Ik heb dat allemaal gedaan, maar doe me niets, uwe genade! Ik wilde alleen maar...' Maar de hertog barstte bijna van woede.

'Jij ellendige kerel!' bulderde hij. 'Daarvoor heb ik dus al die onschuldige menschen in de gevangenis laten gooien! Daarom werd ik dus steeds dikker! In het cachot met jou! Verdwijn uit mijn oogen!' Dokter Sassafras werd weggesleurd, alle dokters en heer Ollie werden in vrijheid gesteld en toen ging de hertog naar bed om zich eens goed te laten onderzoeken.

'Een eenvoudig geval,' zei heer Ollie. 'Een doodgewone vergiftiging, zooals ik direct al dacht. Mijn vriend Tom Poes heeft de pilletjes bij zich, die de genade direct zullen genezen. Let op, mijne vrienden!'

Natuurlijk begon de hertog nu direct te genezen, want dokter Jodetum Kalicum was een knap man en zijn pillen hielpen direct. Misschien was het niet heelemaal goed van heer Bommel, om net te doen, alsof die pillen van hem waren, maar dat was nu eenmaal de afspraak. Heer Bommel kreeg dus alle eer en op het feestmaal, dat de hertog van Sinopel gaf, toen hij na een paar dagen weer heelemaal beter was, werd hij van alle kanten geprezen.
'Dokter Ollie B. Kalicum!' zei de hertog aan het eind van den maaltijd. 'Ik ben u zeer dankbaar, dat u mij hebt gered van die afschuwelijke dikte en het spijt me zeer, dat ik u heb opgesloten in een cel, in plaats van dokter Sassafras. Dit zelfde geldt natuurlijk ook voor de andere dokters, die hier zitten, maar toch in het bijzonder voor u. En daarom heb ik besloten om u te benoemen tot ridder in de orde van Sinopel.'
'Genade! ik dank u zeer,' zei heer Ollie. 'Maar ik moet u toch eerlijk bekennen, dat ik zonder mijn vriend Tom Poes aan den schandpaal had gestaan. Sta me daarom toe, dat ik hem tot ridder in de orde van Bommelstein benoem!'
Den volgende dag reden Tom Poes en heer Bommel in het rijtuigje van den boer naar huis toe. Dat rijtuigje had heer Ollie van den braven man gekocht en hij was er erg blij mee.
'Ik weet niet hoe jij er over denkt, Tom Poes,' zei heer Bommel, 'maar ik reis liever in dit kleine wagentje dan in die groote reiskoets. Het is haast alsof ik in mijn oude Schicht zit! En verder heb ik besloten om mijn kasteel Bommelstein te verkoopen, jonge vriend! Een ridder van Sinopel kan niet in een dergelijk huis blijven wonen, wat jij?'

In deze serie verschijnen:

MV 8 *De rare uitvinding* / MV 14 *Het land van de blikken mannen*

MV 9 *Het eiland van Grim, Gram en Grom* / MV 13 *De laatste Markies van Carabas*

MV 10 *De zieke hertog* / MV 21 *De Superfilm-onderneming*

Deze deeltjes zijn geautoriseerde uitgaven, waarbij rechtstreeks van de oorspronkelijke tekeningen werd gereproduceerd. De teksten werden aan de hand van de krantenstrips opnieuw gezet. Volgende deeltjes in voorbereiding.